

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Naša vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K., pol leta 2 K. in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K., za druge Izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odgovoda. — Udje „Katoševnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5, — Kopiji se ne vračajo, — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratne oglaševalne primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj, — Nasaprte reklamacije so poštine proste.

Gospodarski polom liberalcev.

Polom liberalne Glavne posojilnice v Ljubljani, pri katerem ni samo celjska Zadružna Zveza soudeležena, ampak tudi soodgovorna, je v javnosti na dnevnem redu. Temu se ne more nikče čuditi, ki ve, da znaša nepokriti primanjkljaj omenjene posojilnice po lastni izjavi okoli 1.200.000 K., v istini pa še mnogo več. S tem polomom pride neštevilno ljudi v gospodarsko nesrečo, ljudi, ki so kot odborniki sokriveni, a še več takih ljudi, ki kot vlagatelji in deležniki o sleparskem delovanju liberalne posojilnice niso popolnoma nič vedeli.

Nemški in nemškutarški listi izrabljajo ta žalosten slučaj z očividnim namenom, da bi zanesli med ljudstvo nezaupnost proti vsem slovenskim denarnim zavodom. To je brezvestno in hudobno počenjanje. Vsak zavod se vodi samostalno, zato se ima njegova zanesljivost ali nezanesljivost presočati le po tem, kakšni so ljudje, ki sodelujejo pri denarnem zavodu. In v tem oziru se ni treba našim posojilnicam z nemškimi in nemškutarškimi denarnimi zavodi bati prav nobenega primera. Mirno lahko rečemo, da so naše posojilnice, vsaj v kolikor pridejo posojilnice katoliške ljudske stranke v poštev, najmanj toliko varne in zanesljive, kakor nemške in nemškutarške. Nasprotno med Nemci, posebno pa med nemškutarji, se nahajajo možje, katerim naše ljudstvo zaradi njihovega lahkomiselnega življenskega naziranja v nobenem oziru ne more zaupati.

Le dva slučaja, ki sta se zgodila med Nemci v naši sredini, hočemo navesti. Vsem nam je še znano, kako se je delalo pri bivši Šentlenarski nemški posojilnici. Kradlo in sleparilo se je, kolikor se je dalo, in možje, kibi bili morali nadzorovati poslovanje nemške posojilnice, te svoje dolžnosti kratkomalo niso izpolnjivali. Če pa je kdo že pozabil na ta slučaj v Št. Lenartu v Slov. gor., onemu pa poklicemo v spomin slučaj, ki se je zgodil lani med Nemci v Celovcu. Tam so oškodovali Nemci posojilnice kakor sedaj slovenski liberalci v Ljubljani, za več milijonov. Že po tem stoji, da nimajo Nemci in nemškutarji prav nobene pravice terjati, da izkazuje njim naše ljudstvo v denarnih zadevah kako posebno zaupljivost.

Slovenskim liberalcem pa tudi ne moremo prizanesti, da bi jim ob tem žalostnem slučaju ne povedali polne resnice. Pri njih se sedaj kaznuje, kar so leta in leta grešili proti nam. Obrekovali, sumničili in napadali so neprenehoma naše zadružništvo, da bi mu vzeli pri ljudstvu zaupanje. Toda ravno v ljub-

ljanskem slučaju se je pokazala vsa grđoba liberalnega značaja. Ce se je tu in tam pri par naših posojilnicah zgodi kaka majhna nerednost, vedno so bili naši zadržni in politični voditelji takoj na mestu ter so z lastnim denarjem popravili, kar je bilo zavoženega. Nikdar ni trpelo ljudstvo niti vinarja. Celo pri slučaju Laško in Marenberg niso bili nedolžni posojilničarji niti z vinarjem prisadeti. Popolnoma drugače ravnajo sedaj liberalci. Kakor podgane bežijo liberalni voditelji na vse strani, nobeden noče žrtvovati niti vinarja, ampak celo škodo naj nosi nedolžno, a veliko število deležnikov in vlagateljev. Tako daleč sega ta beg liberalnih glav, da so se zadnjo nedeljo videli liberalni deležniki in vlagatelji v Ljubljani prisiljeni, prositi voditelja naše stranke, dr. Šusteršiča, naj jim pomaga, ker so jih liberalni voditelji zapustili.

Slučaj liberalnega gospodarskega poloma v Ljubljani je na ta način najjasnejše pokazal, da liberalcem v denarnem oziru ni popolnoma nič zaupati. Ce zraven še enkrat omenimo, da je za ljubljanski polom soodgovorna Zadružna Zveza celjskih liberalcev, potem nam ni treba pozivati našega ljudstva, naj bo v posojilničnem občevanju z liberalci zelo, zelo previdno. Posojilnice, ki so pri Zadružni Zvezni v Celju, pa bodo ravnale že z ozirom na potreben ugled pri našem ljudstvu najpametnejše, ako prej ko slej izstopijo iz te organizacije.

A tudi naši pristaši morajo iz žalostnega slučaja v Ljubljani povzeti potrebne nauke. Prvi nauk je, da izbirajo v vodstvo posojilnic najpoštenejše može. Vsak ozir na sorodstvo ali prijateljstvo je neodpustljiv. Drugi nauk je, da poslujejo posojilnice po navodilih, ki jih imajo zabeležene v pravilih in ki jih dobivajo od osrednjih zadružnih odborov. Delovanja naj se udeležuje celo načelstvo, nikdar se naj ne izroči vse denarno poslovanje samo eni osebi; nadzorstvo pa naj ne bode samo na papirju, ampak naj resno in redno izvršuje svojo nadzorovalno oblast. Potem se ni bati, da bi se pripetila kje enaka nesreča, kakor sedaj pri liberalcih v Ljubljani.

Politični ogled.

Cesar je dne 23. februarja pri dvornem pleisu v Budimpešti od vseh avstrijskih državnih poslancev nagovoril le dr. Šusteršiča in pojavil delovanje kranjskega deželnega zbora. Kakor znano, je ta v zadnjem zasedanju sprejel posojilni zakon za izboljšanje kmečkih posestev in za povzdigo zadružništva. Nenavaden veliko pozornost je vzbudilo v političnih krogih, da je nagovoril cesar izključno le voditelja

tako lepo poješ? ... Saj mi še niti povedala nisi, kaka sta se našla?"

"Naključje naju je spravilo skupaj," reče Jagnjenka smehljaje in se prime za srce.

"Kako naključje?" vpraša mati.

"Tako, tako, kakor se ljudje spoznavajo," reče, ter prime mater za roke . . ."

"Ti govorиш vedno ravno na pol, da ne vem, kaj pomeni . . . Pa le govor, kakor hočeš. Meni je vse ljubo, kar slišim od svojega Benedikta . . . Seveda tam na Dunaju, tam je mnogo ljudi in marsikateri je kakor kaplja v morju. Kdo ga pozna, kdo vpraša zanj — ti praviš, da tam mrgoli ljudi sem in tje, kakor v kakem mravljišču."

"Seveda! In če eden tako, kakor jaz, pride iz tega mravljišča, se mu zdi, kakor če v sobi obstoji ura. Vse je tih, kakor v grobu in še spati ne more..."

"Tako — z a t o si v prvem času tako malo spaša? Meni pa mir tako dobro de!" reče mati . . . "Ali kaj ti je? . . . Jagnjenka! . . . Zakaj me ne poslušaš — kaj vidiš?"

Jagnjenka strmi v daljavo in ručecica ji zaliva lica.

"Se ti toži po domu, ljubo dete?" vpraša skrbno mati: "Kaj je?"

Jagnjenka še ne more govoriti. Njeno oko postane vlažno . . .

"Kaj je?" vpraša zopet mati.

"Nič, nič — takoj govorim dalje," reče Jagnjenka. "To je že tako. Na Dunaju mi je tudi večkrat takoj prišlo; — govorjenje je potem pomagalo, posebno, ko sem moji materi vse povedala!"

"Kaj si povedala?"

katoliškega slovenskega ljudstva, dr. Šusteršiča, kar se smatra splošno velikega političnega pomena. Nekateri hočejo vedeti, da je hotel cesar dr. Šusteršiča odlikovati posebno pred Čehi, ki so ga zadnjič toliko napadali in še pred kratkim pisali, da je dr. Šusteršič zaradi svoje politike padel v nemilost pri cesarju. Sedaj so ti češki preroki pred celim svetom osmešeni.

— V avstrijski delegaciji, ki zboruje sedaj v Budimpešti, so minoli teden obravnavali proračun zunanjega ministrstva. Liberalni in socialdemokratični delegati se seveda niso mogli zdržati, da bi ne napadali katoliške cerkve in njenega poglavarja. Eden bi rad, da bi šel tudi naš cesar letos k italijanskemu kralju obhajat 40letnico, ko se je vzela papežu njegova država; drugemu ni bilo prav, da ima naš cesar tudi pri papežu svojega zastopnika; tretji pa je glodal ob tem, da prisegajo duhovniki na sv. evangelij, da bodo oznanjevali pravo Kristusovo vero. Kake skrbi pač delajo liberalni glavam katoliške zadeve.

— V seji dne 24. m. m. je govoril slovenski delegat Fon, ki je zlasti pobijal italijanske zahteve in dosegel s svojim govorom lep uspeh. Dne 25. m. m. pa je govoril slovenski delegat dr. Šusteršič, ki je zopet jasno osvetil razmerje Avstrije do Italije. Dejal je da zveza z Italijo, kateri vsi Avstriji želimo, da bi bila kolikor mogoče trdna, ne sme niti najmanj vplivati na naše notranje politične razmere. Nadalje je odbijal napade na sv. stolico in izražal upanje, da bo prišlo enkrat med katoliškim in liberalnim taborem v Italiji do kompromisa, potem šele se bo moglo govoriti o popolnem zedinjenju Italije.

— V Trstu so državni uradniki in nastavljeni ustavili pasivno resistenco, prednjošče je vrla krepko poseglja vmes. Videj so, da ljudstvo ne odobruje njihovega neumnega postopanja, in da pričakuje od svojih uslužbencov boljšega vedenja, kadar se potegujejo za povrašanje svojih plač. Vrla je začela nemarne uradnike strogo nadzorovati in nekatere je celo prestavila. Imela pa je že tudi pripravljeno vojašvo, ki bi oskrbovalo brzovjavne in železnične posle v Trstu. Da bi vrla pokazala večkrat resno voljo, bi bilo bi v Avstriji mnogokaj boljše.

— Srbija. Italijanski liberalni listi so izredno veseli, da je prišel srbski kralj Peter na protipapežka slavlja v Rim. List Messagero piše, da je kralj Peter vladar čez 10 milijonov katoličanov. V istini pa je ravno v Srbiji katoliška cerkev bolj preganjana kakor kjerbodi drugod na Balkanu. V Srbiji prebiva samo okoli 6000 katolikov, katerim se niti ne dovoli, da bi si sezidali cerkev. Srbija je edina država v Evropi, ki nima nobene organizacije katoliške

PODLISTEK.

Materino oko.

(Slika iz življenja. Prevel Starogorski.)

(Konec.)

Šinkoyec je pel zopet na drevesu. Na vrhu strehe je čepela mačka in poslušala, kaj se v podstrešju godi. Perilni jerbas je bil potegnjen od enega konca do drugega. Zaboj se je odpril in zopet urno zaprl. Zraven se je pa pevalo z jasnim, čistim glasom, da je postal šinkoyec nemiren. Izprevidevši, da on ne zna tako krasno pevati, zleti na sosedov vrt . . .

Ta je vsa drugačna, kakor so druge, "si misli mati, ki je sedela na vrtu pod senco drevesa in poslušala pesem dekleta. — "Kako je moj Benedikt hitro spoznal, da je ta najboljša za njegovo mater . . . To je lepo od njega, da mi je to poslal!"

In kakor bi se ji tožilo po nji, zakliče:

"Jagnjenka!"

"Tukaj sem že!" se oždove dekleti od zgornj.

"Jagnjenka, Jagnjenka!" začne mati zopet klicati in se veselo nasmehne, ko pride dekleti iz hiše s škalom v roki.

"Pusti škal in pridi sem!" reče mati. "Saj ni treba vedno delati . . . ti mala . . . meni se zdi, da mi nekaj manjka, ako tebe ni pri meni!"

"Meni tudi nekaj manjka," reče dekleti in postavi škal na stran ter beži k materi.

"Ne, na to stran!" reče ta. "Moje desno uho ne sliši dobro . . . Reci mi, ali moj Benedikt zna, da ti

"No . . ."

Jagnjenka se prime za sred — vendar se opogumi in začne od radosti govoriti vse sorte. Od časa do časa je pogledovala na vrtna vratica, kjer se je ravno prikazal mlad potnik. Pravilaje, kako se je zanimala v mladega moža, ki je mislila noč in dan nanj, ter čatila strah, skrb, radost in Bog ve kaj vse, ter že ni vedela, kaj naj počne . . . On jo je potem poslal k njegovi materi, imela je ravno tak vrt — in potem . . .

"Kaj potem? Ti čuden otrok! . . ."

"Potem je — prišel mlad mož in poslušal, kaj bo rekla mati — k a k o b o n e j o o k o , ko sedaj . . ."

"Saj ne morem nič zvedeti iz tebe?"

"Ako jaz —" Jagnjenka prime roko matere in poklekne tresoč se pred njo. — "Ako jaz sedaj rečem: "Mati, jaz sem ga našla, po katerem hrepeni moje srce — Benedikt ali nobenega! Brez nje ga nem morem živeti!"

"Dekle!" vsklikne mati — "ali slišim prav? Ali te razumem? . . . Kateri Benedikt?"

"Ta, m a t i!" — vsklikne Jagnjenka in skoči pokoncu, ter s krikom in jokom poleti k Benediktu in se mu vrže okrog vrata.

"Oh! . . . Moj sin!" vsklikne mati in mu hčče nasproti, vendar ne more od presenečenja in radošti nikamor z mesta.

"Mati!" zakliče Benedikt in njegov glas se tresе.

Potem pristopi z dekletom bližje in oba pokleketa pred mater. Benedikt reče:

"Mamica, je to prava, katero je našel Vaš Benedikt?"

cerkve. V celi Srbiji živita samo dva duhovnika, in ta dva sta kapelana pri avstrijskem poslaništvu v Belgradu. Te razmere vlečejo liberalce tako k Srbom, slovanska vzajemnost pri njih ne pride v poštev.

— **Italija** dela na vse kriplje, da bi letos, ko stavi 40letnico svojega obstanka, prišlo mnogo evropskih vladarjev v Rim in se udeležilo v to svrhu uprizorjenih slavnosti. Kraljevina Italija se je ustavnila pred 40 leti s tem, da je sedanja kraljevska rodbina ugrabila papežu njegove dežele ter ga zaprla v Vatikan. Sv. Očeta bi seveda žalostilo, ako bi prišel letos kateri izmed katoliških vladarjev v Rim slavit roba, ki se je izvršil na njegovem imetu. Zato je dal tu vsem katoliškim vladarjem naznaniti, da bi jih ne sprejel, ako bi prišel kdo na slavlje italijanskih roparjev. Prostozidarji in liberalci pa delajo sedaj seveda z vsemi silami, da bi se vendar pokazal tudi kateri katoliški vladar v Rimu, in dal tako vsem slatim katoličnom zgled upora in žalitve proti sv. Očetu. Tudi sicer se bobna v liberalnih listih, naj ljudje letos pridno obiskujejo italijanske slavnosti v Rimu. Med državnimi poslanci se dela na to, da bi se v velikem številu in skupno peljali v Rim. Liberalni poslanci so seveda polni navdušenja za to vožnjo. Izmed evropskih vladarjev je bil dosedaj samo srbski kralj Peter v Rimu, ki pa ni katoličan. Nemški cesar, čepravno protestant, baje tudi ne bo šel, ampak samo njegov sin prestolonaslednik.

— **Vojskine nevarnosti.** Na Kitajskem so nemiri na dnevnem redu. Nalujskano ljudstvo se pripravlja zoper tuje. Sedaj je prišla še kuga, ki je pomorila že na stotisoče ljudi. Kitajska pomeni nevarnost za Evropo. Zato ni čuda, da je prišla nenadoma v svet novica, da so Rusi, Francozi in Angleži vdri v Kitajsko, in da bo tudi Japonec zasedel del Mandžurije. Za sedaj so ta poročila prenaglijena, vendar je gotovo, da se oblasti pripravljajo, da zasedejo Kitajsko in si jo razdene. — Tudi Turška ima hude čase. V Arabiji še vedno divja vstaja in Turki doživljajo poraz za porazom. Dne 27. februarja so se vojaki baterije, ki je bila namenjena v Jemenu nad upornre Arabce, uprlj, ter se niso hoteli vkrati na ladjo za prevoz preko Bospora. Zborni poveljstvo je ukazalo pehoti, obkoliti Jildiz-Kiosk, da kaznjuje upornike ter je obvestilo prebivalstvo, naj se ne boji, ako čuje pojodi strele. — V ognju je tudi Portugalska. Na severu se je uprlo prebivalstvo sedanji vladi. V cestnih bojih je bil ranjen tudi en minister.

Razne novice.

* **Duhovska vest.** Župnijo Lembal je dobil gospod Andrej Bračič, dosedaj župnik pri Sv. Ožbaltu.

Iz sole. Za definitivnega učitelja na ljudski šoli pri Sv. Petru pod Svetimi gorami je imenovan prov. učitelj istotam Franc Levstik. Prestavljen je okrajni pomožni učitelj Avgust Cajnko iz Gröblinga kot definitivni učitelj in šolski vodja na ljudsko šolo v Žussem. Marija Tuma, definitivna učiteljica v Čadramu, je prestavljena na ljudsko šolo v Makole. — Meščanski učitelj Franc Lukas, ki je bil nastavljen kot vadniški učitelj na dekliški meščanski šoli v Ptaju, je prestavljen v Krems na Nižje-Avstrijskem.

Iz pošte. Pri pošti Sv. Barbara v Halozah se je nastavil s 1. III. 1911 poštni sel, ki bo imel svojo službo razdeljeno v dva okoliša. V prvi okoliš spadajo kraji Gruškovec, Brezovec, Kokošak, Borl in Dolane; v drugega pa Gradišče, Slatina, Veliki in pa Mali Okič, Sv. Elizabeta, Paradiž, Meje in Medribnik. Pisma in druge poštnne pošiljalstve bo poštni sel raznašal v vsak okoliš po dvakrat na teden. V krajih Gruškovec, Brezovec, Borl, Gradišče in Sv. Elizabeta se bodo postavili poštni nabiralniki.

Od južne železnice. Prestavljeni so: pristav Oton Mayer iz Ptuja v Maribor; Karel Olbrich, uradni aspirant iz St. Lovrenca v Slov. Bistrico; asistent Anton Janiček iz Pragerskega v Ponikvo; pristav Leopold Höfer iz Celja v Matzleinsdorf; Rudolf Kotnik, prov. asistent iz Trienta v Celje; asistent Alojzij Gruber iz Celja v Ptuj; asistent Franc Ermacora iz Rimske Toplice v Celje; uradni aspirant Ivan Klega iz Pölfing-Brunna v Rimske Toplice.

Za železnico Polzela-Kamnik. V pondeljek dne 20. m. m. se je vršil v Kranju manifestacijski shod za železnico Polzela-Motnik-Kamnik-Kranj-Loka-Ziri, ki je bil izvanredno dobro obiskan. Zbral se je do 700 ljudi iz vseh interesiranih občin. Govorila sta dekan Koblar in poslanec Demšar. Sprejeti sta bili sledeči resoluciji: 1. Današnji javni shod v Kranju pozivlja glavni železniški odbor v Ljubljani, da vztaja pri svojem prvem sklepu, da se trasira železnična Polzela-Kamnik-Kranj-Škofa Loka-Ziri ter dela na to z vsem svojim vplivom, da se kakor hitro mogoče ta projekt uresniči. — 2. Današnji shod v Kranju opozarja železniško ministrstvo na gospodarsko važen pomen železniške proge Polzela-Kamnik-Kranj-Škofa Loka in nje podaljšanje na državno

“Na celem svetu najboljša,” vsklikne mati in njeni otroci se zasveti od radosti.

“Sedaj vem šele zagotovo!” vsklikne Benedikt od veselja in objame Jagnjenko. Mati pa blagoslovila svoja otroka.

In jaz rečem, njima in vsakemu, kateri uboga svojo vest — o k o m a t e r i n o .

Naj sladko teko vama leta življenja,
naj zdravje in sreča nad vama bedi,
med trnje bodeče — med križe trpljenja,
veselje in radost Bog večni sadi.

železnico proti Trstu ter stavi upanje, da bo dalo železniško ministrstvo tej železniški zvezi prednost pred vsakim drugim načrtom.

* **Slovencev** na Spodnjem Štajerskem je okoli 420 tisoč. Prebivalstva je okrog 471.000. Slepili so Nemci pri ljudskem štetju strahovito ter gotovo več tisoč Slovencev ukradli, ali tuintam se je gotovo tudi dokaj Slovencev prostovoljno ali iz kakih obzirov vpisalo za Nemce. Ljudsko štetje na Spodnjem Štajerskem kaže mal prirastek, vidi pa se v njem silen odtok prebivalstva na Srednje in Gornje Štajersko, kjer je industrija doma.

* **O ljudskem štetju.** Po začasno določenem štetju ljudi naraslo je prebivalstvo političnega okraja Bruck ob Muri za 22%. — Okraj Bruck je imel leta 1900 36.256 prebivalcev, koncem 1910 pa 44.683. Leta 1880 se je našel v tem okraju 30.872 ljudi. To je v 30. letih je narastlo prebivalstvo za 13.811 ljudi. V teh števkah ni iskati pomnoženja domačinov, ampak naseljevanje tujcev povodom razvijajoče se industrije. V Kapfenbergu, kjer se nahaja tovarna jeklenih priprav in orožarna tvrdke Böhler et Co., potem žičarna tvrdke Felten et Co., je bilo leta 1880 3294 ljudi, letos so jih našeli 10.355; leta 1900 le 5968. Slovencev živi ali života v tem političnem okraju 6000, toda na papir jih ne bo prišlo 60. — Kmečke občine imajo vedno manj prebivalstva. St. Ilgen pri Aflenzu (Jablance) ima letos za 88 prebivalcev manj kot leta 1900, akoravno ima tovarnar pl. Lengg več hiš v tej občini, kjer pribivajo njegovi, večinoma tui delaveci. Na Gornjem Štajerskem so vasi, ki imajo le enega ali dva posestnika. Krieglachgraben je štel svoječasno 32 kmečkih posestev, sedaj pa je le en „k m e t“ baron Senel.

* **V Ljubljani** je začela dne 25. februarja poslovati hranilnica kmečkih občin. Svoje uradne prostore ima v Zadružni zvezi.

* **K rimsko-katoliški cerkvi** je pristopilo na Angleškem preteklo leto 1910 okoli 7000 oseb. Pozornost je vzbudilo, ko sta prestopila angleška duhovnica Cooks in Hinde. Cooks, nečak uglednega markiza Salisburg, je svojemu protestantskemu škofu naznačil, da veruje v pričujočnost Kristusovo v sv. Rešnjem Telesu. Škof mu je odgovoril, da mu ne bo omejeval njegove osebne svobode v verskem naziranju, samo da ne sme javno častiti presv. Rešnjega Telesa. Nato je naznani Cooks svoj izstop iz protestantske in pristop k rimsko-katoliški cerkvi. Pridružil se mu je tovarš duhovnik Hinde. Pri nas pa po mestih puhle glave zapeljanih nemških mladeničev obračajo hrbot katoliški cerkvi ter lete za protestantovskimi pastorji, ne iz verskega prepričanja, ampak iz političnih nagibov.

* **Prevelika ljubezen.** Odkar imamo skozi 50 let štajerski deželni zbor, so v njem vladajoči Nemci vedno gospodarsko in prosvetno zanemarjali slovenski narod. Nikdar se niso spomnili, da je treba skrbeti za Spodnji Štajer v enaki meri, kot za Srednji in Gornji Štajer. Ko pa je lani ravno vsled tega zanemarjanja izbruhnila slovenska obstrukcija, našli so naenkrat Nemci v svojem srcu neizmerno ljubezen do Slovencev. Sedaj hočejo Slovencem vse narediti. Njihovi agitatorji hodijo okoli ter pripovedujejo, da bi Nemci sedaj prenovili Slovencem vse vinograde, zgradili vse potrebne ceste, jim uravnali reke in potoke, jim podpirali zadružništvo in povzdignili živinorejo. Kajpada Linhart in drugi štajercijanci to lahko obečajo, ker jim ni treba tega storiti, kar obetajo. Ako bi bili merodajni Nemci istega mnenja, bi gotovo tudi naši poslanci ne imeli gluhih ušes. Toda oni vedo, da bi se za nas nič ne storilo, če opuste obstrukcijo, kakor se ni nič storilo pred obstrukcijo. Sedaj, ko gre Nemcem voda v grlo, kažejo veliko ljubezen do Slovencev. Ce jih potegnemo iz vode, bodo zopet starri grešniki. Zagotovilo, da se bodo res poboljšali, nam morajo dati drugi ljudje kakor so spodneštajerski nemškutarji.

Kako postopajo mesarji proti kmetu-živinorejcu. Na živinskem semnju v Gradeu dne 23. februarja je imel neki nemški kmet dva para dobro rejenih volov. Ker kmet ni hotel pristati na ceno, ki mu je ponujal neki mesar, so vsi ostali mesarji in meštarji nekako bojkotirali dotičnega kmeta in mu niso hoteli kupiti volov. Tako postopajo kmečki neprijatelji in razni meštarji proti živinorejcem. Diktirati hočejo cene živini in si polniti žepe z dobičkom. Da se reši naš živinorejec mnogih pijavk, ki ga izsesavajo, je nujno potrebno, da on potom zadruge za vnovčevanje živine spravi isto na graški ali dunajski **trg** ter je tako sam deležen dobička, ki so ga dosedaj imeli razni meštarji.

Pomanjkanje živinodravnikov se na Spodnjem Štajerskem čuti vedno bolj. Posebno v letošnji zimi, ko je izbruhnila kuga-slinovka, bi bilo pač želeti, da bi imel vsaj vsak sodni okraj svojega živinodravnika. Škoda, da se tako malo naših dijakov posveti veterinarskim študijam. Dolžnost vlade, posebej poljedelskega ministrstva bi bila, da pospešuje pomnožitev slušateljev višjih veterinarskih šol s stipendijami in drugimi odredbami.

* **Liberalci v škripcih.** Sedaj, ko se nahajajo liberalci vsled poloma njihove Glavne posojilnice v Ljubljani v velikih škripcih, posebno celjski, ker ima njihova Zadružna Zveza tamkaj spravljenega 300.000 kron denarja, bi bilo liberalcem seveda zelo ljubo, da bi ljudstvo ne opozarjali, kako se pri njih gospodari. Tudi o zavojenem gospodarstvu v Zvezi slovenskih posojilnic, ki je plačevala liberalne liste, bi naj molčali. Zadnje seveda posebno želi celjska posojilnica v „Narodnem Domu“, ki ima tudi pri Zvezi slovenskih

posojilnic še precej denarja. Ni čudno torej, da smodbili ta-le popravek: „V smislu par. 19. tiskovnega zakona zahtevava, da ponatisnete sledeči popravek: Ni res, kakor se trdi v štev. 7. od 16. svečana na 2. strani med raznimi novicami pod naslovom: „Liberalci v škripcih“, da sva poslala uredništvu pismo, v katerem prosiva, naj ne piše ničesar o slabih razmerah v nekaterih posojilnicah. Res je marveč samo to, da sva kot člana ravnateljstva podpisala pismo posojilnice v Celju, ki je poslala enaka pisma vsem slovenščinam časopisom in v katerih poudarja, da naši narodni nasprotinci izkorščajo položaj ter napeljujejo tok denarja z osebno agitacijo in anonimnim dopisovanjem v svoje zavode, da bi bilo v interesu vseh slovenskih denarnih zavodov, da bi vse slovensko časopisje pomirjevalno uplivalo in ponehalo s škodljivim gospodarskim bojem in napadi na slovenske denarne zavode in gospodarske naprave, naj bodo že klerikalni, liberalni ali nadstrankarski, ako se smejo sploh slovenski denarni zavodi tako imenovati. Z odličnim spoštovanjem udani dr. Juro Hrašovec, dr. Jos. Serneč. — Kaj sta gg. doktorja s tem popravila, nam ni razumljivo. Razmere v obeh celjskih Zvezah se s takimi popravki **prav nič ne zboljšajo**, in za to bi naj skrbela pred vsem imenovana gospoda!

* **Predavanja o sadjereji.** G. Fr. Praprotnik, nadučitelj v Mozirju, bode v postrem času na različnih krajin predaval o sadjereji. Prvo predavanje bode dne 5. marca pri Sv. Frančišku in se vsi, ki se za tako velevažno stroko kmetijstva zanimajo, vabijo, da se tega predavanja v prav obilnem številu udeleže.

Konkurz Glavne posojilnice. V petek, dne 24. m. m. sta bila aretrirana v Ljubljani bivši načelnik Glavne posojilnice dr. Hudnik in bivši ravnatelj celjske Zadružne Zveze, Jošt, kakor poročajo listi, je Jošt kot revizor vedel za dr. Hudnikove mahinacije in špekulacije ter mu je celo pripomogel do posojil pri Štajerskih denarnih zavodih. Baje bo prišlo v sodno preiskavo še več članov nadzorništva.

Narodna žrtev „narodne“ žrtve. V. Spindler, urednik „Narodnega Lista“ v Celju je te dni prestal v zaporih okrožnega sodišča v Celju petdnevno kazens, ki mu je bila prisojena radi grdega in lažnjivega hujškanja v pokojnem „Nar. Dnevniku“ o prilikl „uboja“ v Vrbji pri Žaleu. Sodišča so njegovo prošnjo za pomilovanje v koš dala.

Sulferajn je dobil zadnji čas mnogo dohodkov od raznih pustnih prireditv in veselic. Tako je podružnica Sulferajna na Pragerskem poslala Sulferajnu 100 K kot čisti dobiček plesnega venčka, podružnica v Ptiju pa je izkazala 50 K kot prispevek od gledališke predstave. Koliko pa je naših društev že pridobilo prispevkov za „Slov. Straž“?

Mariborski okraj.

Za porotnike so bili dne 23. februarja izvrehabni za I. porotno zasedanje v mariborski okrožni sodniji: Glavni porotniki: Jožef Družovec, hišni posestnik; Anton Fabian, kavarnar; Franc Gert, medičar; Jurij Heumayer, krojač; Jožef Jutras, trgovec z lesom; vsi iz mesta Maribor. Iz mariborskega okrajnega glavarstva: Karl Kirbisch, tovarnar pri Sveti Trojici v Slov. gor.; Ernst Savernik, pek in krčmar pri Sv. Trojici v Slov. gor.; Jožef Hornicky, posestnik pri Št. Ilju v Slov. gor.; Jožef Wresner, gostilničar na Pesnici; Franc Pahernik, mesar in gostilničar pri Zgornji Sv. Kungoti; Ignacij Amon, posestnik in gostilničar pri Sv. Martinu; Janez Ferk, gostilničar na Pesnici; Franc Markuš, posestnik na Ranci; Alojzij Gornik, posestnik na Vosku; Matevž Zupančič, hišni posestnik v Studencih pri Mariboru; Franc Lebe, župan in gostilničar v Pivoli; Albert Wornig, gostilničar na Pobrežju pri Mariboru; Michael Sabathy, posestnik na Rottenbergu; Jožef Holnhaner star., župan v Gor. Radvanju; Janez Vehovar, posin lesni trgovec v Sp. Ložnici. Iz mesta Ptuj: Kašper Berghaus, mesar; Franc Hojnik, trgovec; Viktor Kodella, mizarski mojster; Hugo Heller, trgovec; A. Masten, hišni posestnik; Alojzij Muhič, trgovec. Iz okrajnega glavarstva Ptuj: Anton Goljat, posestnik v Cirkovečah; Franc Bauman, trgovec v Ormožu; Alojzij Saleg, medičar v Ormožu; Jurij Polanec, posestnik v Središču. Iz okrajnega glavarstva Ljutomer: Jurij Brumen, posestnik v Biserjanah; Franc Gorčič, posestnik v Čakovici; Oswald Höngman, tovarnar v Ljutomeru. Iz okrajnega glavarstva Slovenj Gradec: Martin Cmork, posestnik v Marenbergu; Jožef Petrun, hišni posestnik in mesar v Ribnici. Nadomešni porotniki: Jožef Nekrep, stavbeni podjetnik; Jožef Peyer, kamnoseški mojster; Franc Rošane, gostilničar; Jožef Schamesberger, trgovec s sirom; Alojzij Schnideritsch, trgovec; Jožef Stauder, vinski trgovec; Jožef Tscheligi, hišni posestnik in lastnik žganjarije, vsi iz Maribora.

m Selnica. Ravno je zakrilo solnce svoj obraz v meglo, kakor da bi hotelo zaplakati, ko smo dne 25. m. m. položili k večnemu počitku nepozabnega Antona Krojsa, ali bolje rečeno, očeta Gregorja; saj ga je s tem imenom klicala celo Dravska dolina. Zares zaplakala je celo selniška župnija, ko je govoril preč. g. stolni župnik Fr. Moravec rajnemu v slovo. Ce si je kdo, tako si je rajni v polni meri zaslužil to prekrasno ime oče; saj ni bilo menda reveža v fari, kateremu rajni ne bi bil pomagal. — Ni še potihnilo žalovanje, že smo stali v ponedeljek pri drugem odprttem grobu; položili smo namreč v hladno zemljico „strega Hajda“. — To sta bila dva najvzglednejša in najpobojnejša moža naše župnije. Gotovo sta dobila obilno plačilo nad zvezdami.

m Gradišče. Odgovor na dopisnico iz Celovca. Sicer ta liberalna pokvaka ni vredna prostora v Važnem cenz. listu. Vendar bi si želela, da mi dopisnik dopisnice razloži uganjko, kako da se more zmiraj hliniti okrog „klerikalcev“ in celo z veseljem sprejemati, kar so mu delile in mu še delijo dobrotljive „klerikalne“ roke, ker mu vendar klerikalizem drugače tako globoko leži v želodecu. Tudi letak mu je na poti, katerega je prinesel „Domoljub“ za prilogo in ki je bil resničen; seveda resnica bode v oči. Pač pa bi gotovo bolj ugajali lažnjivi liberalni letaki. Dopisniku z zajejim srcem, kateri ni imel toliko poštenja in korajše v svojem zajejem srebu, da bi se bil podpisal, je zelo nevšeč samo en del tega letaka ter me povprašuje, če bodem letake nosila. Zaradi letakov naj se dopisnik omenjene dopisnice prime sam za svoj dolg nes, kateri mu je zrastel o tako slavnih zmagi dr. Verstovščka čez brado. V volilnem času je nosil najprej cele zavoje lažnjivih letakov proti g. dr. Verstovščku. Nadalje se sumniči in pravi, oziroma piše, če bodem tolažila nemurje zaradi dopisa v „Slov. Gospodarju“, kateri je označil ljudsko štetje nekaterih oseb v Gradišču. Izjavljam, da jaz nisem tega pisala. Slavno mrežništvo „Slov. Gospodarja“ lahko potrdi. (Potrijemo. Op. ur.) Pa samo toliko je dobro, da se ovržem do dopisnikove laži, katere pa seveda naši okoličiani že tako davnno poznajo. Liberalno revče si je mislilo, me s to dopisnico zelo razjeziti, pa se je dopisnik s svojo zajejom naravo zelo zmotil. Bi pač moral biti zelo nespameten, kdor bi se brigal za napade človeka, katerega so tramovi polomljene liberalne stranke takoj grdo po glavi udarili, da so mu možgane čisto zmešali. V potrdilo pa, da me njegovi napadi ne bodo odvrnili nikdar od mojega prepričanja, mu povem, da bom od sedaj še bolj skrbila, da se bodojo moji že prebrani listi skrbno razdeljevali, kakor je „Slov. Gospodar“, „Straža“, „Domoljub“, pa tudi „Naš Dom“, ki se tudi nahaja pod mojo streho. Potem se pa le jezi liberalna pokvaka s svojo zajejom naravo, pa toliko se varuj, da te od jeze ne zadeje srčna kap. Škoda bi bilo, ker potem ne bi bilo človeka, ki bi mi delal tako zabavo s svojimi neotesanostmi, kakor jih je zmožen dopisnik omenjene dopisnice. Sicer pa naj bo dotičnik prepričan, da mi je pač daleč prenizko, se sporekati s strankarjem polomljene stranke. Enkrat za vselej bodi ta odgovor: Kaj to mene briga, če osel riga. — Jul. Gril, p. d. Hekerlca.

m Sv. Križ pri Mariboru. Zelo iep in srečen dan lahko zopet zabeleži tukajšnje Bralno društvo z zadnjo nedeljo, ko je priredilo tako zanimivo pustno veselico. Lepo število gostov od blizu in od daleč se je odzvalo odborovemu vabilu k udeležbi, pa jem govor tudi ni žal za to, pač pa je lahko vsakomur žal, kdor je zamudil to tako prisrčno zabavo. Saj je vsled sigurnega nastopa igralcev in igralk, kakor tudi pevskega zbora, med celo prireditvijo vladalo najboljše razpoloženje. Zato pa navzoče občinstvo tudi ni štedilo z izražanjem zasluzene pohvale in priznanja. Po mladinskih zvezah, ki so se ustavile lanskó leto v našem bralnem društvu, je prišlo v društvo novo življenje. Da bi se pač vsi Križevčani, zlasti mladeniči in mladenke, z vedno večjo vnemo oklepali prekoristnega Izobraževalnega društva, se radi posluževali društvene knjižnice in vselej tudi radi posečali vse društvene prireditve; kako blagodejno bo to brezdvomno uplivalo na razvoj tukajšnjega dobrega prebivalstva v naravstvenem, pa tudi v gmotnem oziru! Zato pa vsakdo, kdor še ni udruštva, pri prihodnjem občnem zboru, ki se v kratkem vrši, naj se zanesljivo prijavi!

m Hoče. Veselo je bilo zadnjo nedeljo v Hočah. Bralno društvo je priredilo veselico. Fantje so igrali zanimivo igro „Novi zvon na Krtinah“ ali „Srečna sprava“. Vsi so svoje naloge dobro rešili. Najbolj jo je pogodil berač Cetelj (Fr. Lebe), ki je vzbudil veliko smeha. Cast vsem igralcem. Nastopil je tudi mešan zbor in zapel dve k tej igri primerni pesmici: „Večernica“ in „Hišica očetova“. F. Ajdič je pa lepo prednašal „Kmečki hiši“ (S. Gregorčič). Udeležba je bila po večernicah velika, še večja zvečer. In prav tako. Pridite zopet! Prijetno se boste krafkočasili, blažili srce, za svoj materni jezik se navduševali. Glava ne bo bolana in žep ne bo imel velike škode. Torej na svidenje! Živijo!

St. Ilj v Slov. gor. Südmarka je kupila v Cirknici posestvo gostilničarke Tischler za 40.000 K. Tudi prejšnja posestnica je bila Nemka. Na Stari gori pa je kupila Südmarka posestvo R. Rotterja. Obe posestvi sta bili nemška last in Slovenci s tem kupom pravzaprav nič ne izgubimo.

St. Ilj v Slovenskih goricah. Zadnje dni prejšnjega tedna je umrl v Schwanbergu na Srednjem Stajerskem gospod Ludvik Celeer v 26. letu svoje starosti. Pred časom se je prehladil in neizprosna sušica mu je sedaj pretrgala nit življenja. Ranjki je bil vrl narodnjak iz znane Celcerjeve družine, brat sedanjega gospodarja gospoda Konrada. N. v m. p.! Ostalim naše sožalje!

m Jarenina. V četrtek, dne 23. t. m. so našličnik železnice mrtvoga človeka z razbito glavo. Slutti se, da je bil železniški delavec, ki se je hotel znabiti voziti brez voznega listka, je skočil iz vlaka in se posrečil. Na rop ni misliti, ker se je našlo pri njem nekaj denarja.

m Sv. Jakob v Slov. gor. V ponedeljek, dne 27. februarja je umrl na posledicah influence g. Alojzij Bračko, velepos. in obč. odbornik v Gornjem Dolu. Rajni je bil v starosti 66 let. Bil je mož stare slovenske korenine. N. v m. p.!

m Sv. Lenart v Slov. gor. Volitve. C. Kr. notar Stupica na begu. Dne 21. svečana 1911 je bilo. Tega dneva ne bomo nikdar pozabili. Živahno gibanje nastane po celem trgu. Velikanska razburjenost na nasproti strani. Dimnikarji, ključavnici, nočni čuvaji, policiji, rotovski portirji itd. dirajo gor in dol. Posilinemškim kandidatom se tresejo hlačke. Na županovih gotovih durih pribita tablica kaže celi dan „zasedeno“. Vseh nasprotnikov oči gledajo obupno na notarjevo hišo. Nek tujev vpraša tržana: „Kaj pa je danes, da se tako boječe ozirate?“ Tržan odgovori: „Bissens, wenn uns der edelmettige Notar nicht hilft, seima verloren. Jetzt hama schon ½, um 2 gechts los und der Notar brennt noch nicht durch.“ Točno ob ½. uro zdrči nimo nas voz, ki je prišel iz Solakove hiše, postoji pred notarjevo hišo, vrata se odpre in notar Stupica se odpelje. Kaj pa pravi k temu njegova vest? Kako sodi slovenskemu ljudstvu in vesoljni narod, o tem ne more niti trenotek dvomiti.

m Sv. Benedikt v Slov. gor. Tukaj so se poročili dne 13. svečana Ignac Roškar in Ana Kukovec, pa Jakob Roškar in Alojzija Kukovec. Ženina brata, po domače Kolarova, nevesti sestri, po domače Žvorčeve, vsi udje Marijine družbe. Znamenita je bila gostija tudi v tem oziru, ker so bili navzoči med svati tudi širje gg. župani. Novoporočencem obilo sreče in blagoslova!

m Makole. Tukajšnja prireditev v nedeljo se je izborno obnesla. Ne vemo, koga bi bolj občudovali, ali igralce, ki so svoje šaljive vloge izvrstno igrali, ali krasno petje, ki nas je navdalo z največjim občudovanjem.

m Tinje. Veselica, katero je priredilo naše Bralno društvo, je prav dobro uspela in je donesla 47 K čistega dobička. Bog plati vsem, ki so k veselicu s svojim sodelovanjem ali z blagohotnimi darili za srečolov, kaj pripomogli!

m Za „Slov. Straža“ se je nabralo na gostiju Mihaela Repnika

▼ Črešnjevu pri Slov. Bistrici 14 K Prisrčna hvala!

m Sv. Križ pri Majboru. Tukajšnje bračno društvo priredi v nedeljo, 12 marca po sv. maši v hiši J. Maček, na Šobru 8 svoj redni občni zbor z običajnim vsgoredom. Nastopi tudi govorok iz Maribora. Med odmori poje mešani zbor K prav mnogostevilni udeležbi vse ude in prijatelje našega bralnega društva najljudnejne vabi odbor.

Ptujski okraj

Ptuj. Očka Ornig je zopet v svoji očetovski skrbi protestantom oskrbel za dne 26. februarja cerkveno opravilo. Ce se Slovenec vpiše pri ljudskem štetju kot Slovenec, je to izzivanje in hujskarija, če se ustvarjajo v naših krajin verska nasprotsta, je to hvalevredno narodno delo.

p Hujškačem v odgovor. Z veliko slastjo, kakor lačen pes mastno kost, so pograbili ti-le, nam peklensko prijazni listi „Slovenčeva“ prenaglijeno notico, da sta imenovana za župnika č. g. vikar Pšunder in č. g. kaplan Jager v Ptiju, in sicer prvi za župnika pri Mali Nedelji, drugi za župnika v Lembaru. Resnica pa je, da g. Pšunder sploh ni prosil za župnijo Mala Nedelja, ki je bila razpisana do 17. januarja, torej po kanoničnem pravu tudi ni mogel biti imenovan tamošnjim župnikom. G. Jager je zares prosil za župnijo Lembari in sicer že 7. decembra lanskéga leta; bo li župnijo tudi dobil ali ne, do sedaj še ni odločeno. „Slovenčev“ dopisnik torej ni bil dovolj poučen; laž pa je, kar je naredil iz „Slovenčeve“ prenaglijene notice „resnicoljubni ptujski dopisnik nemških listov, da sta namreč oba duhovnika prestavljeni za kazen in da je preč. Školjstvo ustreglo s tem željam političnega društva v Ptiju. Dopisnik namreč ne ve ali noče vedeti, da se župniki ne nastavljajo kar čez noč, kakor „Štajerčevi“ uređniki, ampak da se zahteva za to postavna doba; čas za prošnjo za obe župnije pa je potekel že davnó, predno je čutil nemško politično društvo v Ptiju v sebi potrebo po nepostavni rezoluciji. Ptujski vsenemci so tedaj zopet zato eno blamažo bogatejši, njihov resnicoljubni dopisnik pa si je iztekel nov lavorov venec za svoje laži in svoja obrekovanja.

p Polenšak. Žalostno so zapeli zvonovi na Polenšaku dne 26. svečana. Preselil se je iz solzne doline v kraj miru priden gospodar in delavec Franc Pluško iz Preroda. Pred par dnevi mu je umrla mati, zdaj pa že tudi on. Rajui je bil skrben gospodar. N. v m. p.!

p Hlaponei pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah. Dne 15. februarja t. l. smo se udeležili v obilnem številu važnega gospodarskega shoda pri veleposestniku in občinskem predstojniku gospodu Segula v Hlaponcih, na katerem shodu je daleč na okrog kot dobro poznani in velezaslužni, za blagor kmečkega napredka pri živinoreji vnet deželní živinorejski nadzornik g. Jelovšek predaval o svinjereji v prav prijaznih besedah, ter nam natanko razkazal celo na novo postavljen Šegulovo stavbo svinjakov, kar smo veselo in z občudovanjem vsi zborovalci vzeli na znanje. G. Jelovšek nam je vse raztolmačil, zakaj morajo biti hlevi ravno tako, in ne drugače urejeni, kar smo seveda vsi zborovalci za dobro spoznali, ter je g. Segula in njegovo blago soprgo posebno polhalil, da sta postavila tako moderne svinske hlevne, ki služijo obenem tudi živini v zdravje. Ob tej priliki nam je tudi gosp. živinorejski nadzornik Jelovšek razkazal brzoparilnik „Alfa“, ki si ga je g. Segula prejšnje jesen naročil, ter nam istega prav toplo priporočil in omenil, da je kuhanje svinske hrane v navadnih kotlih potrata drv in kuga za svinje. Omeniti moram, da smo se na tem shodu zbrali od vseh vetrov, in sicer: Iz Murskega polja, iz središke okrajine, od Velike Nedelje, iz Luč, Solčavskih planin, Ljutomerja, Petrovč v Savinjski dolini, Sv. Jakoba v Slov. gor., iz

raznih ptujskih pokrajin, Št. Ilja v Saleški dolini itd. Tudi v hiši nam je g. Jelovšek v našo korist marsikaj poučnega o živinoreji povedal. Za tem se je oglasil še k besedi najstarejši tukajšnji zborovalec, gosp. Franc Pevec, veleposestnik od Sv. Tomaža pri Ormožu, ki je v prijaznih besedah orisal delovanje gospoda Jelovšeka v prid slovenskemu kmetu. Ob koncu je nastopil vzoren kmetovalec g. Vičanski Škerlec od Velike Nedelje, ter nam v jedrnatih in poljudnih besedah razložil, da preden se lotimo stavbe novih in vzornih hlevov ter si nabavimo boljšo pasmo živine, nam je sveta dolžnost, si pripraviti dovolj in dobre krme, ter nas je prav po bratovsko poučil, kako si naj naše malovredne travnike izboljšamo, oziroma prenovimo. Zaključil je zborovanje z naslednjimi besedami: „Vse, kar smo danes slišali, učimo druge, storimo sebi in svoji živini v korist, drugim v vzgled in v spomin današnjemu dnevu.“

p Sv. Lovrenc v Slov. gor. Gospod uređnik, poznate brenčljna? Žalestno, a žalibog resnično je, da hoče našemu narodnemu prebivalstvu tukajšnje fare zapovedovati privandracne, usnjari Rebernak. To je brenčlj pri nas. Le poslušajte, kaj si je izmisliš ta brenčlj? Ne meneč se za mnenje in želje faranov, hoče on, vsegamogočnež, vpeljati na naši šoli izključno nemški poučevalni jezik. Ker pa je tukajšnje učiteljstvo prenarodno in po brenčljevem mnenju tudi prenalo večše velevažne nemščine, zato je sklenil v svoji mogočnosti: proč s temi učitelji, nemški morajo priti! Tako bo, se je hvalil o večih prilikah. Da je edino-le nemščina potrebna za nas, hoče dokazati s tem, da učenci naše šole ne morejo vstopiti v srednje šole! Grda laž! Koliko dijakov je imela in ima še naša fara; veš li enega, ti vsevedni Jurij, ki radi nemščine ni bil spret in ni dovršil srednje šole? Nam kaj takega ni znano. Mi Slovenci smo, hvala Bogu, toliko prebrisane glave, da nam učenje tega jezika ne dela bogove kakšnih preglavic! Če je pri nemčurjih drugače, napiši na njih rovaš! Mislim vsaj, da Rebernak, kateremu je edino zveličavni jezik nemški, in s katerim se pobaha ob vsaki priliki in nepriliki, ne govori iz gole ljubezni do slovenskega jezika v stavku večkrat kar oba jezika naenkrat, n. pr.: „Nace, si vidu, wie hot die mačka tiča ge-fress'n?“ — Vidite g. uređnik, to je prava ljubezen do materinega in občevalnega jezika?! Kar oba naenkrat! Tu res ni zamere na nobeni strani! Torej, predragi Jurij, kako radi bi ti ustregli mi Lovrenčani, a ni mogoče. Iz te mokre ne bo kruha. Če znajtoči otroci premalo nemščine, poučuj jih sam, saj znaš tako izvrsto; naši otroci se naj poučujejo tudi zanaprej le v materinem jeziku. Nemščina se naj poučuje, le kakor dozdaj, v postavni meri. Pa da bi se vzgojevali naši otroci za nemčurje, tega ne; to preustimo drugim. To je želja nas pravilnih faranov, in to si zapomni, spoštovani gospod Jurij?

p Sv. Janž na Dravskem polju. Sedaj, ko traža v deželnem zboru komaj skozi eno leto obstrukcija, nas hujskajo štajerci in z njimi v najboljšem prijateljstvu slogaški liberalci, da so le slovenski poslanci krivi, da se ne regulira Drava. Ljudje božji! Letos je ravno 50 let, odkar imamo v Gračcu štajerski deželn zbor. Ali ni bilo v teh 50 letih dovolj časa, da bi nam regulirali Nemci naše reke? Zakaj pa tega niso storili? Kdo bo pa štajercijancem verjet, da nam hočejo sedaj v 51. letu naenkrat vse dati? Krave bi se morale smejeti tistem, ki bi bil tako lahkoveren! Ti ljudje le hujskajo proti našim poslancem, ker so ravno zoper te nemške krivice započeli v Gračcu obstrukcijski boj. Deželni odbor, oziroma nemški odbornik Link, še do danes ni hotel predložiti deželnemu zboru zakona, s katerim bi se omogočilo izplačevanje za dovoljene državne podpore za regulacijo. Zakaj pa nam nemškutarji tega ne povedo? Nadalje je vsem znano, da ravno nemška vlada ni hotela dovoliti državne podpore za most pri Dupljevu, čeprav so slovenski poslanci v proračunskem odseku deželnega zabora zdajo tega mosta toplo podpirali. Dovoliti pa Nemci niso hoteli te podpore, ker se gre za slovenske kraje. Proti taki vladni na deželi in na Dunaju je edino-le opravljena brezobziren boj. Tega vodijo naši poslanci, in nemškutarji postavljajo stvari na glavo, kadar hujskajo proti našim poslancem. Nemški poslanci so nam vedno nasprotovali, zato naj štajerci pokličajo najprej svoje poslance na odgovor. Saj mora vsak trezen človek uvideti, da slovenski poslanci ne bodo delali proti svojim volilcem. Nasprotno lahko hodijo le zlobni nemškutarji in šnopsarski štajercijanci.

p Sv. Barbara v Halozah. Nek dobro znan dopisun od Sv. Barbare v Halozah mlati v neki zadnji številki „Nar. Lista“ po našem Slov. kat. izobr. društву, češ, da je v razvalinah, ter v nebesa povzdigne liberalen „Naprej!“ Pravi tudi, da je laž, da bi tuk. učiteljstvo prepovedalo otrokom v šoli pozdrav: „Hvaljen boš Jezus Kristus!“, ampak resnica na tem je le, da se je ta pozdrav opustil pri menjavanju učiteljstva v razredih. Dopisun tudi trobi med svet, da je predsednik „Napreja!“, Franc Jurgec, se najbolj prizaideval, da ste obe tomboli dobro uspeli. Dalje se napada predsednik tuk. počpornega društva, g. baron Kübeck, ker ni imel po mnenju dopisunčka pri obč. zboru tega društva za „Naprej“ nobenega priznanja, ker je temu društvu daroval 75 K. od čistega dohodka, pač pa se je zahvalil g. župniku Vogrinu za darovanih 7 K! Na to odgovarjam: Tega, da bi bilo naše Kat. izobr. društvo v razvalinah, dopisun sam ne verjam, ker prizna, da bi naše društvo (srčni fantje) vrgli „Naprej“ skoraj na tla, le to je rešilo liberalce, da ni „Naprej“ v razvalinah, da so vrnili

našim fantom učinu ter jih izključili od glasovanja radi „mladoletnosti“, a „mladoletne“ učiteljice pa so smelete glasovati. Dopisunček, ako meniš, da je naše društvo v razyalinah, ti povem na uho, da šteje naše društvo nad 100 članov, in naš občni zbor je bil petkrat bolj obiskan, nego vaš. Zakaj se je opustil v naši soli stari krščanski pozdrav: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“, nam dopisunček ne pove. Predsednik „Napreja“, Franc Jurgec, ima pač velike obveznosti do sole in učiteljstva, vzrok za to pozna njegov fantek, kateremu je g. nadučitelj Ant. Ogorelec kot tajnik tukajšnje posojilnice nehote moral podariti nekaj čez 100 K! Predsedniku „Napreja“ pa svetujemo, da si naj drugikrat, ko se bode vršili občni zbor podpornega društva, da privezati na glavo tablico z napisom: „Naprej“ je daroval podpornemu društvu 75 K!“, da bude g. baron Kübeck na njega pozoren in se mu lahko posebej zahvali za dar. Da se je zahvalil župniku, je čisto naravno, ker je župnika poznal, a predsednik „Napreja“ se mu ni predstavil. Sicer je župnik daroval več lani za uboge Šolarje, kar vsi učitelji in „Naprej“ skupaj, kajti razun 7 K (sicer kot ustanovni ud, ki je plačal 20 K, nima glasom društvenih pravil do društva nobene dolžnosti), je dal občini 25 ubogih Šolarjev, kar stane nad 180 K! Župnikova dolžnost pa ni, da bi po podpornem društvu podpiral uboge Šolske otroke, ker sam bolje pozna svoje uboge župljane ter jih lahko naravnost podpira. Bodí še tudi omenjeno, da „Naprej“ ni bil lani ud Družbe sv. Mohorja, kar je tako značilno za njega. Med novimi odborniki „Napreja“ pa so taki možje, o katerih govori javnost jako nečastne reči, sicer so pa tudi taki, ki so kakor dvorenzen nož, radi bi bili naši, a liberalnega jarma po uplivu gotovih gospic se pa tudi nočejo otresti.

p Črna gora pri Ptaju. V „Slovencu“ sem bral o novih napravah v Stoprah. Misliš sem, da imajo v Stoprah električno žago in mogoče tudi električno razsvetljivo. Hajd torej palico v roke in torbo na ramo in proti Hamrom.. Ko prideš na Hamre, vidim vse prenovljeno, stolp z bakrom krit in jabolko pozlačeno. Kjer je stal stari mlin in žaga, stoji sedaj turbina, katera ima moči za 75 konjskih sil in bode gnala dve električni žagi. Nova žaga bode že 15. marca začela les, ki so ga prihranili menihi, mesariti. Postavilo se bode tudi poslopje, v katerem se bode paril les. Ko sem si ogledoval te naprave, so se mi lepi slovenski gozd v sree zasmilili. Misliš sem, da je sam peklenček vdihnil prvo misel, da bi naj menihi prodali Hamre. Tolika žalost me je obšla, da nisem mogel daje proti Stopram, kamor sem se namenil. Pogledal pa bom Stoprce, da se prepričam, če je res toliko prenovljenega, kar Vam bom kmalu poročal.

p Ormož. Dne 24. m. m. je umrl tukajšnji notar g. dr. Ivan Geršak v starosti 72 let. Pogreb se je vršil v nedeljo, dne 26. svečana ob obilni udeležbi ljudstva. N. v m. p!

p Ormož. Zadnjo nedeljo se je vršil občni zbor Posojilnice v Ormožu. Občnega zbora se je udeležilo veliko število članov in vlagateljev. Iz poročila načelstva je bilo posneti, da se je od oktobra naprej vpeljalo redno poslovanje, da vodi knjigovodstvo poseben tajnik uradnik, dočim vodi blagajniške posle vsak mesec drug član načelstva. Opozarjalo se je vse stranke, da se denar sprejema in izplačuje le v soboto in sredo. Druge dni se dobivajo le informacije v pisarni. Povitarjalo se je, da so nedostatki, kateri so se napravili v prejšnjih letih, odstranjeni, in se ni treba bati nobene izguže. Vlagatelji lahko mirnim srcem zaupajo svoje vloge zavodu, ki ima nad 800 članov. Če pomislimo, da je povprečno čisto premoženje člana zelo nizko računano, vsaj 2000 K, nudi posojilnica jamstva 1,600.000 kron. Vsled smrti načelnika in podnačelnika se je voil nov načelnik v osebi g. Tomaža Korbarja, posestnika v Oslušovcih, in nov podnačelnik, g. dež. poslanec Anton Meško v Lahoncih. Kot predsednik nadzorstva se je izvolil preč. g. Peter Zadravec, župnik v Š. Lenartu. S tem je prišla posojilnica v roke najodličnejših mož v okraju, je postala prava kmečka posojilnica. Dolžnost kmetov je, da to svojo posojilnico podpirajo. Po občnem zboru je predaval g. Vladimir Pušenjak o gospodarskem položaju kmečkega stanu in omenjal najvažnejše pojave sedanjega časa. Zborovalci so z zanimanjem sledili predavanju in se razšli s sklepom, da bodo povsed delovali na to, da bo doseglja Ormoška posojilnica vse one cilje, katere so si postavili njeni novoizvoljeni činitelji.

p Sv. Tomaž pri Ormožu. V nedeljo, dne 5. marca t. l. bode popoldne ob 3. uri v gostilni g. Cafa ustanovni shod podružnice „Slov. Straže“. Govori g. Fr. Žebot iz Maribora in drugi. Na ta shod so prav prijazno povabljeni ne le Tomaževčani, ampak tudi sosedje. Pridite v prav obilnem številu in prispetite tudi kot udje omenjene podružnice. Pomagajte reševati stiskane obmejne Slovence verske in narodne smrti!

p Sv. Bolzenk nad Središčem. Dne 23. svečana je nastal velik ogenj v Stanetincih ob meji Štajerske. Zgorelo je poslopje Antona Novak. Ker je vel močan južni veter, je bilo vse naenkrat v plamenu, le živino so k sreči še rešili. Ljudje so prihiteli od blizu in od daleč na pomoč, tudi Jastrebčanov ni manjkalo, še nekaj iz Vodranec jih je bilo. Pridno ljudstvo se je trudilo, da bi kolikor mogoče rešilo. A bili so pa tudi taki, ki se jim je vendar le gnušilo, nositi umazano posodo. Hiša je prva od južne strani, zato je bila v nevarnosti celo vas, pa pridej ljudje so zabranili ognju pot.

p Žetale. Veselica Kat. bralnega in izobr. društva dne 26. februarja je izvrstno izpadla. Velika dvorana je bila do zadnjega kopička polna. Dekleta in fantje so svoje vloge vsi prav dobro pogodili. Instotako so ugajali občinstvu govornik in govorica ter deklamaciji. Posebno času primeren je bil govor Jerneja Mikoliča o delu in varčevanju. Žetalanci, vrlo po tej poti naprej!

p Žetale. Na gostju Janeza in Neže Vogrinč roj. Benedikt je načrata v avtovka Ana Vogrinč K 824 za Kat. bralno in izobražev. društvo v Žetalah. Bog plati vsem gostom, novoporočencem pa Bog daj srečo in blagoslov!

Odbor

Ljutomerski okraj.

1 Gornja Radgona. Dne 18. svečana je bil občni zbor okrajnega zastopa gornjeradgonskega. Največ se je razpravljalo o nameravanem kolodvoru v Gornji Radgoni. Ko se je železnična delala, je družba južne železnice tirjala 40.000 K, da se napravi kolodvor; do kolodvora ni prišlo, pa okraj tudi onih 40 tisoč kron ni plačal, ker pogodba med okrajnim zastopom in južno železnico sklenjena, ni imela potrdila deželnega odbora, torej ni bila veljavna. Zdaj pa so okoliščine tako nanesle, da je društvo južne železnice voljno v Gornji Radgoni postaviti kolodvor, in sicer pod za okraj ugodnimi pogoji. Kolodvor bi stal okraj najvišje 24.000 K, ne pa, kakor je južna železnica tirjala prvokrat 40.000 K. Večina okrajnega zastopa je bila za to, da se kolodvor postavi. Velike koristi bo ta kolodvor za tiste posestnike gornjegrafskega okraja, ki so dozdaj morali voziti svoje blago na radgonski kolodvor, oziroma od tam blago odvajati. Druga glavna točka je bila zadeva proračuna. Potrebščine okraja se pokrijejo z 28%, k temu pride še 7% za ljudske sole, tako, da ima okraj 35% nalog, ne pa, kakor se je trobilo. 40%. Proračun kaže, da leta 1910 ni ostalo dolga 6011 K 84 vin, kakor trdi to „Štajerc“, ampak, ker zaostali dohodki precejšnji del tega dolga pokrijejo, le 1685 K 84 vin, to je resnica. Draginja v vsaki stroki raste od dne do dne, potrebščine se množijo, torej se tudi doklade višajo.

1 Sv. Jurij ob Ščavnici. Dne 19. m. m. spremili smo k večnemu počitku preblagega g. Antona Lasbacher, veletrgovca iz Selišč. Pokojni je bil že dolgo časa v postelji. Iskal je zdravja v bolnišnici v Gradcu. Pozneje se je vrnjal na pol ozdravljen k svoji obitelji. Ker pa je uvidel, da mu doma postaja slabše, se je podal v bolnišnico v Radgonu ter tam dne 17. t. m. umrl. Pripeljan je bil k sv. Jurju k cerkvi, od koder je bil veličasten sprevod na domače pokopališče. Imel je velike zasluge. Ustanovil je pri Sv. Juriju c. kr. veteransko društvo, potrudil se je za novo društveno zastavo, ki pa se je žalibog njemu prvič v grob naklonila. V zadnjem času je bil miroljuben naročnik, zato ga je vse spoštovalo. To se je pokazalo, ko ga je spremilo k večnemu počitku na stotine ljudi in več veteranskih društev. Bodí mu zemljica lahka!

1 Sv. Jurij ob Ščavnici. Pred kratkim časom me je vodila pot po občini Slaptnici. V trdnem prepričanju, da ima vsa moja rojstna župnija vse povsod lepo slovensko lice, na svoje veliko začudenje zapazim, da nosijo tu in tam krajevne deske dvojezične napisne. Ko grem tako skozi občino iz ene vasi v drugo, premišljujem, komu na ljubo so se dale delati te deske tudi z nemškim napisom. Morebiti pa na ljubo tistim par bračkijancem, ki se šopirijo v občini? Ali pa mogoče na ljubo tistim konjskim meštarjem, ki tu in tam pridejo po naše konje. Zgodovina popolnoma molči o kakem Nemcu, ki bi v resnici v tej občini rabil tedaj nemški napis na deskah. Ves žalosten radi tega, da se ta naša ljuba ščavnica dolina na tak način zasmehuje, sklenem v svoji, sicer še ne mnogo izkušeni glavi, opozoriti odločilne može, da naj ne pozabijo na svoj slovenski ponos in naj tudi pri tem pokažejo, da v resnici ljubijo svoj materni jezik. O kake ponosne so lahko tiste občine, ki se postavijo pred svetom lahko s samoslovenskimi napisi. Sel si bom pa sedaj pogledat tudi še nekaj drugih občin. Nekdo me je podražil, da tudi še nekje najdem dvojezični napis; ko ga bom iztaknil, bom takoj povedal ljubemu „Slovenskemu Gospodarju“: samo sedaj, ko je začel pihati jug, moram zopet motiko vzeti v roke. Vas pa, možje kupetinski, slaptinski in žehlavski lepo prosim, zahtevajte samo slovenske krajevne napisne in pokažite s tem nam mladim, ki bomo za vami gospodarili v jurjevški župniji, kako se mora skrbeti za to, da ostanejo občine vedno zveste slovenskemu jeziku.

1 Ljutomer. Mesto venca na grob pok. Katarine Žitek je postal g. Fr. Krali, c. kr. poštni uradnik v Mariboru bučecovskemu gasilnemu društvu 10 K. Bog povrni.

1 Ljutomer. Slovensko društvo v Ljutomeru opozarja še enkrat na veliko narodno igro „Rokovnici“, ki jo upravljati v nedeljo, 5. in 12. marca v dvorani ge. Kukovec. Vsto nina: Sedeži K 120, 1 K, 80 vin., 60 vin., stojica 80 vin. Čisti dobiček je v nakup društvenega glasovirja. Začetek točno ob 5. uri zvezre.

1 Lukavci na Murskem polju. Drage volje se zahvaljujemo spez za prejeti znesek 764 K, ki ga je tukaj nabral za revne učence križevske šole g. Fr. Vaupotič, ud kraj. šolskega sesta na gostiji Alojza Vaupotič in Terezije Šalamon. Vsem darovalcem: Bog blažaj.

1 Sv. Jurij ob Ščavnici. Tukajšnje bralno društvo ima dne 5. aprila t. l. svoj redni letni občni zbor po večernicah v društveni sobi po sledenčem redu: Polaganje računov, poročilo tajnišča, knjižničarja in blagajničarja, volitev novega odbora, slučajnosti. Vsi udje in prijatelji društva se ujedno vabijo.

Načelnik

Slovenjgraški okraj.

s Velenje. Gledališka predstava se je zadnjo nedeljo lepo obnesla. To bo dalo našim fantom pogum, da bodo tudi za naprej radi prihajali k vajam. Udeležba je bila velika. Tudi blagajnik je zadovoljen. Upramo, da bo letos še večkrat nastopila naša mladina

na održi. Porabimo Društveni Dom za razne prireditve; saj za to smo ga postavili!

s Št. Ilj pri Velenju. Dne 18. t. m. je v Gradcu vsled operacije umrl priden mladenič Fr. Pustinek, star 22 let. N. v m. p! — Pri nas je bilo poročenih pet parov, med njimi vrli mladenič Ivan Hrustelj z vrlo mladenko Anico Jezernik. Bog da blagoslov!

s Žavodna. Obžalovanja vreden je tukaj mladenič Franec po imenu, sin jako spoštovanih starišev in dobrotnikov cerkve. Ta je zapeljan po nekem starem privržencu ptujskega „Štajerca“. Kdor pride k njemu, razlagata mu svoj Štajercijanski evangeli, zato pa je dobil tistega fanta, ki je tam blizu doma, na svoje umazane liste. Mladenič, spreglej to neumnost, dokler še ni prepozna, kajti stara bolezni se težko ozdravi. — Zavončan.

s Golavabuka. Lansko leto 1910 smo imeli v Golavabuki veliko šolskih kazni radi šolskih zamud, a čudno se nam zdi, da se dela razloček. Neki kmet je imel fanta v 14. letu in se mu je reklo, da bo oproščen, potem je pa prišla naenkrat kazen za 48 kron. Nek drug kmet je pa imel dvoje otrok, ki jih celo leto ni dajal v šolo, čeravno so bili še pod 13 leti starci; ta je dobil vseh kazni skupaj komaj 42 K. To se nam vendar čudno zdi. Ali se dajo zakoni tako različno naobračati. Če prošnjo naredimo, pa piše „Nar. List“, da se nam Golavabučanom krave smeji; naj se le smeji, čeravno se nam smeji, jih vendar nimamo pripravljenih za Kaplavovo tožbo.

s Marenberg. Dne 12. m. m. smo imeli pri nas zopet veselico. Naše mladenke so že tretjič prav lepo pokazale, da kot gledališke igralke, govornice in pevke nočejo biti med najzadnjimi v živahinem slovenskem dekliskem gibaju. Ceprav je bil čas za priprave pičel in smo še tega prikrajšali na ljubo udeležnikom iz Mute in Vuhreda, so se vendar naše marljive mladenke vse dobro naučile svoje vloge ter so s svojim odločnim nastopom vzbudile pozornost in začudenje pri gostih, ki so gotovo mislili sami pri sebi: „Je li mogoče še kaj takšnega celo v Marenbergu?“ S posebnim zanimanjem so povpraševali udeležniki po imenih korajnih mladenčkov, kakor: Terezija Kolar, Terezija Skurnik, Justina Virtič, Jera Milhberger. Ko so mladenke izvršile svoj spored, pa so nastopili, čutite! naši mladeniči, ki so vendar enkrat prikocabali za našimi vrlimi mladenkami na pot izobrazbe. Nastopili so prvokrat, a odrezali so se precej dobro. Imenitno je pogodil svoje točke Janko Fras, krojaški vajenec pri g. krojaškem mojstru Jož. Golob. S svojim nastopom je menda hotel pokazati, da je že celi dvorni igralec in izvežban govornik. Doma je od Sv. Ruperta v Slov. gor., kjer so ga tako dobro izvežbali v Marijini družbi in mladenički zvezi. Kar se je tam naučil, hoče obrniti v prid zaostalim marenberškim mladeničem, ter jih pomaga navdušiti, kakor je povedal v svojem govoru, za sv. vero in naši mili slovenski jezik. Dal je lep vzgled udom Marijinih družb in članom mladeničkih zvez, kako morajo ostati v tujini zvesti naši organizaciji, in če mogoče, dramati lačne tujece k narodni zavesti, a se ne ravnat po zaostalih tuječih. Dobro je ugajal udeležnikom tudi Arh Anton. Tudi Anton Veronik in Gregor Gigrl sta s svojim prvim nastopom pokazala, da znata nekaj več, ko marsikater drug marenberški mladenič, ki misli, da ga cel svet občuduje, če se v nedeljo malo bolj pošopri in korajnega počaka v krčmi ali celo na plesu. Mladeniči v mladenke! Zdaj smo dosegli svoj cilj, da smo prišli vsi na pot izobrazbe. Pokazali smo tudi ljudem, a žalibog domači niso zadnjič prišli; kaj je naš cilj: Zdaj urno, krepko, složno naprej!

s Remšnik. Lepe, prijetne urice so nam napravili podjetni fantje našega Izobraževalnega društva v nedeljo, dne 19. svečana t. l. Velika soba pri g. Jurju Grögl je bila v pravem pomenu besede natlačeno polna. Za tako obilen obisk se imamo zahvaliti našim dobrim domačinom, hvalo smo dolžni vrlim mladenkam in mladeničem iz Marenberga, ljubim gostom iz Brezanga in iz Kaplje, celo iz daljne Slinvice se niso ustrašili pota k nam. Predsednikov namestnik, gospod župnik, pozkravti navzoče v jedernatih besedah ter priporoča v premišljenem govoru ljubezen in gojitev materinega jezika. Nemški jezik nam ne bodi neizprosna mačeha in gospa, budi nam dobra sestrica! Živahno pritrjevanje je sledilo njegovemu govoru. Kaj hočemo omeniti o nastopu naših podjetnih fantov v igri-trodejanki: „Novi zvon na Krtinah“ ali „Srečna sprava“? Vsi so dobro rešili svoje vloge, akoravno so nekateri nastopili prvič na deskah. Poselno se je priljubil vsem Tonč s svojo zamišljeno igro. Da, v naših fantih tiči skrit talent; zato pa ljudje igralci pogumno naprej po začrtani poti! Med in po igri so nastopale vrle mladenke iz Marenberga. Prva je navzoče tovarišice navduševala ter opominjala, da varujejo deklisko čast, druga je zopet naševala sovražnike, ki grozijo slovenskemu dekletu. Vmes pa nas je zabaval pomnoženi cerkveni zbor z umetnimi in ljudskimi pesmimi. S to prireditvijo je društvo pokazalo, da si pridobiva vedenje več prijateljev. Naši fantje bojda mislijo na novo igro. Kaj pa dekleta?

Konjiški okraj.

s Konjice. Zelo lep shod se je vršil pri nas v Konjicah. Prišli so najodličnejši možje iz celega okraja, župani, svetovalci itd. G. komisar Sima-Gall je predaval o raznih agrarnih zadevah, katere operacije so lahko koleka proste in se z majhnimi stroški izvršijo. Poslane Pišek je na razna vprašanja odgovoril.

varjal in pojasnjeval. Shoda se je udeležil vlč. gosp. arhidiakon poleg več gg. župnikov, pa tudi g. okr. glavar pl. Lehmann. Pisarna g. komisarja za agrarne operacije bo od 1. marca t. l. naprej v Mariboru, Viktringhofgasse 17.

K Konjice. Lojalno se izjavlja od kompetentne strani, da g. učitelj G. Svetlin ni bil na shodu. Dotični očitvici so ga zamenjali z nekim drugim možem. Delstva, ki so se pripisovala njemu glede na ta shod, padejo na dotičnika. Pomilujemo g. Svetlina, ki seveda ni kriv, da je po zunanjosti podoben kakemu za grizenumu štajercijancu.

K Konjice. Na kvatrno nedelje, dne 12. marca t. l. po večernicah imajo udje Bralnega društva, zlasti mladeniči, mesečni shod. Udje, agitirajte za udeležbo, zlasti tudi neudov, da na novo pristopijo. Mnogo glav, mnogo src in mnogo jezikov bo prineslo živahnost v zborovanje. — Mladeniči, ki imate veselje do petja, posluh in pevsko grlo, oglasite se do takrat pri g. vikarju, da sestavite lep pevski zbor, ki bo vam v čast, drugim pa v zabavo. Prijatelji moškega petja, vzdržite se!

K Zreče. Podružnica društva „Slov. Straža“ je imela minalo nedeljo občni zbor. Za danes naznamo, da tvorijo novi odbor gg.: načelnik Hren Igo Mavharjev, tajnik Škofič, blagajničarka Julika Golčar, odbornik Janko Kovač, Rakov.

K Kebelj na Pohorju. Končno se je vendar le izvedelo za rezultat ljudskega štetja v naši občini Kot. Tukaj pripomnimo, da se zove župnija pri nas Kebelj, občina pa Kot. Občina je namreč nekaj manjša od župnije, ker en del župnije na zahodni strani spada pod občino Oplotnico, in mali del na severovzhodni strani pa pod občino Tinje. Našel se je torej v naši občini 689 duš, med kojimi jih je dalo zapisati 5 za občevalni jezik nemški, akoravno so vsi pristni Slovenci, koji tudi vedno le slovenski občujejo. Neka družina je bila nekaj časa uslužbena v „blazeni Nemčiji“, zato pa že mora pokazati svojo ljubezen do Nemčije, akoravno ima od nje bridke spomine in je sedaj le od Slovencev odvisna. Kruh je dajejo Slovenci. Čudna uganka je pri nekem zakonskem paru, kjer je dal zapisati mož občevalni jezik slovenski, žena pa nemški. Kovač takšne postave naj nam rešijo to uganko, kako da dotična med seboj občujeta. Našel se je tudi 444 goved, 392 svinj, 290 ovce, 13 koz in 11 konj.

K Konjice. Na praznik sv. Jožefa dne 19. t. m. pop. sklicuje „Kat. pol. društvo“ za konjiški okraj svoj redni letni občni zbor.

Celjski okraj.

Celje. Porotne obravnave. Dne 17. februarja je stala pred celjsko poroto Ana Babič iz Zagoja pri Laškem, obtožena, da je nahajskala Polaka, naj njenega moža umori, hišo njegovo pa zažge. Polak pa je mesto tega naznanih vse to sodniji. Porotniki so radi pomanjkanja dokazov obtoženo Babič oprostili. — Na 4 leta težke ječe je bil dne 18. februarja obsojen rindar Jakob Kosec, rodom iz Drešnjevasi, ker je hotel dne 18. januarja 1911 oropati posestnika Martina Zapuška na cesti od Sv. Ruperta proti Laškemu.

c Dol pri Hrastniku. Nimam navaže prebirati liberalnih časopisov, ker imam dovolj krščanskih. Po zadnjih občinskih volitvah na Dolu, ki so se izvršile na veliko jezo liberalcev popolnoma po volji krščanske stranke, me je pa vendar gnala radovednost, da sem pogledal v „Nar. List“, ki mi je prišel slučajno v roke. Med drugim sem naletel tudi na poročilo: „Kako so žegnali farovž na Dolu?“ Ko sem prebral to zmašilo, pogledati sem moral še enkrat na naslovno stran, da bi se prepričal, ali res „Nar. List“ tako piše; zakaj jezik je takšen, kakršnega so navajeni braci ptujskega „Stajerca“. In vsebina poročila? „Prišlo je,“ pravi poročilo, „veliko gospodov, tudi gospod tehniant, in kaplana Gašpariča smo videli, in pa kuharico od Sv. Marjete.“ Pri blagosloviljenju so bili samo štirje gospodje, med temi g. župnika Gašpariča ni bilo — kaplana Gašpariča v škofiji sploh ni. Kuharice od Sv. Marjete, katero je vtaknil dopisnik med blagoslovitelje, seveda tudi ni bilo zraven. „Skropili in hodili so po vseh sobah,“ pravi dalje dopis. Da se pri vsakem blagosloviljenju škropi z blagoslovljeno vodo, je menda znano vsakemu otroku, in da so gospodje po sobah hodili, je samo po sebi umevno, zakaj po zraku frčati ne morejo, z avtomobilom se pa tudi ne morejo voziti. „Ko pa so prišli,“ nadaljuje modro dopisnik, „pred kašto, polno krač in klobas, so rekli g. župnik: „tukaj pa molimo,“ in molili so.“ Kaj ne, g. dopisnik, kašta je bila tako polna krač in klobas, da ni bilo niti mogoče v njo priti, ker se je vse lahko videlo skozi zaprta vrata. V njej so se videle kar vnaprej že tiste krače in klobase, ki so se nahajale še v svinjaku. Res dobre oči, ki morejo tako videti! Molilo se je v vseh sobah, ne pa samo v kašti. Dopisnik meni, da je bilo blagosloviljenje župnišča maščevanje iz Dolancev. Tako? Blagoslavljajo se mostovi, blagoslavljajo se šole in druga poslopja, blagosloviljenje cerkvene hiše pa je norčevanje? Dopisnika je, ko je zapisal ta stavek, zapustilo še tisto malo pameti, ki jo še ima. Kdo se norčuje? Dopisnik se norčuje iz blagosloviljenja. — Eden, ki je bil tudi zraven.

Trbovlje. Delavec Mihael Špitaler se je v rudniku hudo ponesrečil. Vožiček ga je tako hudo pritisnil k steni, da je dobil Špitaler težke poškodbe na hrbtnu in spodnjem delu telesa. Prepeljali so ga v bolnišnico. Svojo nesrečo je zakrivil Špitaler sam, ker ni bil dovolj pazljiv.

c Dobrni. Dne 21. m. m. je umrl tu občne prijedobljeni nekdanji trgovec, poslovodja g. Jožef Sikorašek v 48. letu svoje starosti. N. v m. p! — Umrlji-

vost je letos tukaj velika. V eni hiši imamo v kratkem tri mrliče. Dne 25. januarja je umrla poštena, v obče znana mati Brezlan Franca, Pintar v 82 letu starosti. Bila je vzorna, gostoljubna in jako modra kmetiča. Njen pogreb je pokazal, kako je bila spoštovana od vseh.

c Gomilsko. Umrl je tukaj dne 25. m. m. zasebnik Martin Gerčar v visoki starosti 88 let. Pokojnik je bil vzlie teži let do začnjega čil in zdrav; dasi bi lahko v miru in brezskrbnosti preživel zadnje dni svojega življenja ob podpori svojih ljubljenih hčera, vendar ni živel brez dela. Življenje naj bode nam delaven dan; teh nazorov je bil tudi rajni Gerčar, ki ni ničesar bolj sovražil, kakor brezdelno pohajkovanje, zatorej se sam lahko stavi mnogim v poučen vzgled. Svetila mu večna luč!

c Možirje. Dne 27. svečana se je poročil vrli mladenič Anton Golihleb iz Brezja z gđe Julijano Golob iz Podgorja. Novemu paru želimo mnogo sreča!

c Dramlje. Samotna vdova Antonija Kukovič v okolici Zalog je nameravala v pondeljek, dne 27. februarja priti k poroki, pa je na pljučnici prejšnji včer umrla.

c Griže. Na zadnji „pozdrav“ v „Slov. Gospodarju“ je zopet dopisnik iz Griž v ptujskem „Stajercu“ po svoji navadi prav učudno odgovoril. Od vseh strani je nabral raznih neresničnih in praznih dokazov, da bi lažje zopet mlatil po gosp. župniku. Toda prijatelji, tvoj trud je prazen, saj ti tega nihče ne veruje, razen par tistih, ki so tako zaslepjeni kakor ti, ki pa vam vsem naj Bog razsveti pamet, da boste spoznali, kam blodite. Ker si pa bil zadnjič tako priden, da si šel študirat sv. pismo, in potem dogodbe od sv. pisma napak rabil za svoje hudobne nakane, ti svetujem, da vzameš danes v roke katekizem in ga dobro pregledaš. Kakor je soditi, si ga prav potreben, da bodeš namreč v prihodnjič, predno bodeš drugim kričenost po krvem očital, sam pravičen tudi v besedah, zakaj kdor ni pravičen v besedi, se mu ne more zaupati, da bi bil pravičen v dejanjih. Imam ti še dosti povedati, ali za te je škoda tratiti časa in papirja. Da pa ne bodeš zopet mlatil po gospodu župniku, ali gospodu Škraberju, ti povem, da tisti „črni“, ki te je pozdravil zadnjič in te pozdravlja tudi danes, je priprost kmet.

c Solčava. — Luče. V zadnjem kotu gornjegrajskega okraja, v Savinjskih alpah, v najlepšem gorskem kraju Stajerske, ležita občini Luče-Solčava. Zadnja je našela 1. 1910 729 ljudi, 13 konj, 675 goved, 1053 ovac, 324 koz, 343 svinj, 108 panječebel in eno mulo. Luče pa za svoje šteje 1586 ljudi, 46 konj, 1374 goved, 1165 ovac, 129 koz, 630 svinj in 357 panječebel. Kaj ne, lepo število v vsakem oziru! Toda napredka ni v vsakem oziru. Le poglejmo in prešejo! Solčava je nazadovala v prebivalcih, Luče še bolj, blizu za 200 ljudi v 10. letih. To ni prav, ker jih ni ne kuga, ne vojska, in tudi lakota ne, ugonobila, temveč lakomnost za zlatom jih je večinoma pognala po svetu, največ v nenasitno, toliko hvaljeno „Jameriko“! In sicer kljub temu, da smo v gospodarstvu napredovali. Našeli smo več konj v Solčavi, kakor tudi v Lučah, in še kakšnih! in Solčava celo eno mulo, ko je imela pred 10. leti samo enega malega osla! Goveji živini pa ni para lučki in solčavski, k česar ste pri pomogli bikorejski zadružni; svinjska pasma se je tudi za polovico izboljšala, tako, da zdaj iz Luče še posiljajo plemenjake merjasec okoli, ki jih dejela kupuje. In ovce, ovni in mrkači, pa so čez vso Štajersko in sosednje dežele na najboljšem glasu. To je pokazala razstava na Dunaju, in zlasti v Gradcu. Zato se tudi od nas oddajo vsako leto mrkači-plemenjaki. Samo nam je zdaj še treba, da si izboljšamo pašnike, in če bomo v tem tako napredovali, kakor smo v desetih letih pri živinoreji, ne bodo Luče-Solčava imenovane samo zavoljo gorske lepote in krasote „Štajerska Švica“, ampak tudi zavoljo svoje živinoreje. Pa ne samo v narodno-gospodarskem oziru, imamo tudi tri gospodarske zadruge, ampak tudi v pravem narodnem slovenskem duhu smo storili že marsikater korak naprej. To kaže Izobraževalno društvo, število Mohorjanov se je v Lučah v 10. letih skoro za polovico pomnožilo! In da smo stali pri volitvah zmirom na pravi strani, nam ne bo nihče oporekal, komur se še niso slovenski možgani posušili, akoravno so „nekaternjaki“ igrali pri zadnjih volitvah neumnost, in so mislili, da so „naprednjaki“, ko so Luče — okazali, pa ne samo Luče, temveč še bolj druge občine v gornjegrajskem okraju. Toda v tem, da so v tem okraju odstopili od prave slovenske poti in postali nezvesti načelom naših prednikov nekateri, prestopivši v tako imenovano „narodno“ stranko, ki je v vsem svojem delovanju liberalna, se kaže le v toliki napredki, kakor pred desetletnim malim Marovškim osлом in — Cavnikovo mulo!

c Sladka Gora. Neko hudo duševno revče se je na dveh dopisih iz Sladke Gore in Požunske vasi v Vašem cenj. listu sramežljivo pohujšal. Radi tega se je v „Stajercu“, štev. 9 prav neokretno, pa kljub temu zelo podlo obregnil. Podpis se sicer glasi „Mestinjčani“, pa mi opravčeno sumimo, da se pod to besedo skriva tudi neki sladkogorski prekanjeni duševni pritlikavec, ki je goreč pristaš in iskren prijatelj okuženik mestinjskih štajercijancev. Ta slavna banda je torej skrpučala na kaj smešen način s skrajno hudočnim namenom v giftni kroti dopis, ki kaže ude te bande v pravi luči njih duševnega siromaštva in hudočnosti. Za sedaj, slavna gospoda, samo čestitimo na vaši, res občudovanja vredni duhovitosti, javno pribijemo, da stojite silno globoko v takih gnojnih

kopalščih, kakor jih predvabilate Marijinim družbenicam in vam slednjič odkritosčno prijateljski svetujemo, da ste v zanaprej pohlevni in mirni, drugače bomo napeli še druge strune. Ker pa seveda od takih zaslepljenje skoraj ni več pričakovati, da bi se oblažilo njih srce za dobro stvar, torej le naprej v vašem grdem delu. Smo pripravljeni na vojsko.

c Sv. Jurij ob južni železnici. Tekom osmih dni sta umrli dve vrli gospodinji, ki jih bodo v družinah težko pogrešali, to je Jera Vrečko, p. d. Goleš v Črnotici in Marija Pevec v Bobovem.

c Dijaška kuhinja v Celju ima svoj izvadni občni zbor v nedeljo dne 5. marca t. l. ob 11. uri dopoldne v posojilnici dvorani Narodnega doma v Celju.

c Teharje. V nedeljo dne 5. marca po večernicah ob 3. popold. ne bo v prostorih gostilne Cajhen na Teharjih občni zbor tak. p. lit-društva. Ker društvo zasluži zanimanje, so vabljeni vsi, ki se zanimajo za slov. Teharje. Na vsporedu so običajne stvari, a vlečko bo gotovo pogovor o izidu ljudskega štetja, srečovit itd.

c Gornjograd. Kmet podružnica za Zadrečko dolino, imava v nedeljo, dne 5. sušča t. l. ob 3. uri pop. v gostilni gospa Marije Mikui v Gornjem Gradu občni zbor. K mnogobrojni udeležbi vabi ujedno Odbor.

c Sv. Ema. Kmet društvo bodo imelo 12. marca t. l. ob 3. uri pop. svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Ako bi ob dočleni ura ne bilo zadostno število udov, se vrši isti pol ure kasneje ne glede na število udeležencev. Na obilen obisk vabi odbor.

c Braslovče. V nedeljo dne 6. marca se vrši tukaj javno predavanje, katero bo imel veleč. g. prof. dr. Hohnjec iz Maribora. Pri tej priložnosti se ustanovi tudi mladinski zvez za Braslovče. Vsi zavedeni Braslovčani, zlasti vsi mladeniči in deklets, isti dan k predavanju!

Brežiški okraj.

b Iz Posavja. Velika dobrota za kraj je poštini urad. Pa kakor vsaka, ima tudi ta naprava lahko slabe strani. To pa zlasti v slučaju, če se poštno uradništvo ne zaveda svojih uradnih dolžnosti, to je da se ne drži uradnih ur, zlasti pa, če ne upošteva uradne tajnosti. V tem oziru so zlasti iz enega kraja pritožbe o neki postarici, ki sicer še ni zaprisežena, da ji menda ni znano nič o predpisih poštne tajnosti! Slavno c. kr. poštno ravnateljstvo naj bi o tej reči svoje podrejene mu organe opozorilo, sicer bo treba govoriti bolj jasno, kar prizadetim gotovo ne bo v korist. Pri tem pa trpi ugled poštne uprave sploh!

b Virštanj pri Olimju. Poročil se je dne 13. svečana iz okolice Sel in iz fare Olimje pošten in vrli fant Franc Plevnik s pridno mladenko Miciko Dobrina iz Plesa, župnije Sv. Peter pod Sv. Gorami. — Novemu paru obilo sreče!

Vestnik mladinske organizacije.

Gomilsko. Nedelja, dne 19. svečana je bila posvečana mladinski organizaciji; ustanovili smo si Dekliško zvezo. Predpoldne je pridigoval g. dr. Hohnjec o ovirah verskega življenja med mladino v društveni dvorani, ki je bila natlačeno polna zavednih mladenik iz domače, pa tudi iz sosednjih župnij; isti govornik iz Maribora je popoldne govoril o velikem pomenu izobraževanja pri ženskem spolu ter začrtal smer dekliske organizacije. Na shodu ste še govorili obe duč. Kac iz Petrovč, Terezija Šketa iz Braslovč, Marija Kolar iz Polzele, in domačinke Boldin, Zaveršnik in Antonija Rančigaj, ki je deklamirala pesem: „Čuvaj evet mladostnih let!“ Pismeno je pozdravila naš shod predsednica savinjskega okrožja Z. S. D., Marija Dreo iz Petrovč, ki se osebno ni mogla udeležiti, ker biva sedaj v Ljubljani. Počastila sta naš shod tudi oba čč. gg. iz Braslovč. K Dekliški zvezi je pristopilo takoj 47 mladenik, ki so si izvolute slediči odbor: Boldin Apolonija, predsednica, Marija Rančigaj namestnica, Marija Virant blagajničarka, Katica Zaveršnik tajnica, odbornice: Tončika Rančigaj, Lojzika Čatar, Ivana Turk, Tončika Kunst. Ljubi Bog pa obilno blagoslovi naše započeto delo, da bo krepko procvitala in prinesla obilsa sadu.

Iz celega sveta.

Kuga. Iz Pekinga na Kitajskem se poroča, da kuga nazaduje in je beležiti z vsakim dnevom manj mrliečev.

Od prestolonaslednika do policijskega stražmeštra. Težko bi se pač našlo še kje človeče, kateremu bi bila usoda tako zasvirala, da bi postal od visoke časti prestolonaslednika — redarski stražmešter, kakor se je zgodilo to najstarejšemu sinu bivšega daho-mejskega sultana Behourina, princu Fieggle Unibalu. Po smrti svojega, v predpustu umrlega očeta je princ Fieggle Unibalo vstopil v drugi alžirski polk tujcev, kjer je postal narednik. Potem mu pa v tej službi nikakor ni več ugajalo, in mahnil jo je v Pariz. S svojimi malimi prihranki pa je bil mož kmalu pri kraju. Suša v žepu ga je prisilila, da je prevzel službo vratjarja v nekem tingl-tanglu. Ker ima črni princ Herkulovo moč, je bil kakor nalašč za to, da je metal neljube goste iz tingl-tangla. Ta njegova spretnost je obenem končno policijsko oblast na sultanovega sina.

Zato mu je preskrbelo policija mesto, ki bolj odgovarja njegovim zmožnostim. Prince Unibalo je

krčmo. Med tem zaide v sobo k otroku domača svinja, ki mu požre najprvo iz roke kruh, nato pa se lofi še otrokovih rok in mu jih do lakti zgrize. Na otrokov krik so prihiteli sosedje, ki so odgnali svinjo. A dete bo pač vse dni svojega življenja nosilo žalostne znake materinega žganjeljubja.

Velikanska dedčina, ki išče pravilnega dedičev. V ribniškem okraju iščejo zdaj pravega sorodnika za nekim Markom Novak, kateri je zapustil v Afriki še pred 40 leti velikansko premoženje: 60,000,000 lir. Če je imel kdo s tem imenom kakega sorodnika v Afriki, naj se zglaši, škoda bi bila denarja, če bi se ne more gel našti pravi sorodnik.

Najnovejše novice.

Duhovska vest. Veleč, g. Josip Kolarič, župnik pri Sv. Miklavžu, je dobil Malo Nedeljo.

Iz pravosodne službe. Pravna praktikanta pri okrožnem sodišču v Mariboru dr. Josip Pammer in Alojzij Lešnik ter pravni praktikant pri okrožnem sodišču v Celju dr. V. Šribar so imen. avskultantom.

Delavski tečaj se začne v Ljubljani prihodnji ponedeljek. Slišimo, da se jih je malo javilo iz Štajerskega. To je čas še popraviti. Stanovanje in hrana dobitjo udeležniki brezplačno.

Umrl je včeraj v Gradeu v bolnišnici usmiljeno bratov gospod Anton Pintarič, kaplan v Rušah v 45. letu svoje starosti. Rojen dne 19. jan. 1866 pri Sv. Tomažu blizu Ormoža, v mašniku posvečen dne 25. julija 1891 v Mariboru, je služil kot kaplan pri Sv. Urbanu pri Ptaju, pri Sv. Lovrencu ob koroški železnici, v Makolah, v Ponikvi, in od leta 1901 do sedaj v Rušah. N. v. m. p.!

Poročilo o sejmu mlade in zaklane živine na Dunaju dne 23. februarja 1911.

Prigalo se je na sejem 4831 telet, 3133 svinj, 134 ovc 1334 jagnjet. Prodajala so se teleta prve vrste po 140 do 160 vin, srednje in slabša po 100 do 136 vin, izjemoma do 170 vin. Svinje dobro rejene po 132 do 144 vin, srednje in slabše po 110 do 130 vin, ovc I. vrste po 120 do 128 vin, srednje in slabše po 90 do 112 vin, jagnjeta po 14 do 45 K par. Tendenca: Na današnjem sejmu je bilo 512 telet več nego na zadnjem sejmu. Teleta prve vrste so se moralna prodajati za 6 do 10 vin, srednje in slabša teleta za 12 do 20 vin, ceneje. Dvece in jagnjeta so se prodajala po cenah zadnjega tedna.

Poročilo o sejmu goveje živine v Gradcu dne 24. februarja 1911.

Prigalo se je 207 volov, 84 bikov, 125 krav in 5 telét. Cene so bile za 100 kg žive teže sledice: pitani voli po 94 do 106 K, srednje debeli 82 do 92 K, suhi 72 do 80 K, pitare krave 72 do 84 K, srednje debeli 58 do 70 K, suhe 52 do 58 K, biki & 80 do 98 K izvolo se je 60 komadov, in sicer na Zgor. Štajersko 48 komadov, Niž. Avstrijsko 7 komadov, v Trst 55 komadov. Tendenca: Prigalo se je 6 komadov več, kot prejšnji teden. Radi uradnega naloge je prirejanje sejmov plemenske živine radi kuge—slinovke v raznih Štajerskih okrajih, prepovedano.

Poročilo o sejmu zaklane živine v Gradcu 24. februarja 1911.

Pripeljalo se skupno 682 telet, 279 svinj. Cene so bile za 100 kg: Zaklana teleta po kakovosti 134 do 156 K, svinje 128 do 144 K. Tendenca: Pripeljalo se je 166 telet in 213 svinj več kot prejšnji teden. Cene teletom so se vedignile. Promet slab, cene so nazadovale. Želi se novih pošiljatev za prihodnji sejem.

Lisinska uprizoritev.

Mnogo dopisov radi pomakanja prostora nismo mogli spraviti v to številko. Gospode dopisniku zopet prosimo, da nam poročajo kratko. — Nekaj dopisov smo oddali „Straži“.

Zobna krema

KALODONT

Ustna voda

Lepo malo posestvo med Sevnico in Rajhenburgom, 5 minut od železnice, je hosta, lepe njive, travniki s sadom dreves, lepa ravnina, je kozolc, hlev za živilo in svinje, hiša ima dve sobi, dve kuhinji, klet, se proda za 4500 kron. Naslov je v upravnosti tega lista. 118

lščem mlin z dvema ali s tremi tečaji v najem, ali ga pa kupim. Naslov pove upravnost tega lista. 163

Mačnega učenca vzame na 3 leta slikarski in barbarski mojster takoj. A. Bratovič, Pobrežje 308 pri Mariboru. 179

Vabilo na

XIX. redni občni zbor

Posojilnice v Gor. Radgoni,

reg. zadruga z neum. zavez., ki se bode vršili dne 16. marca 1911. dopoldne ob 9. uri v posojilnični pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnika. 2. Poročilo računskega pregledovalca. 3. Potrditev računskega zaključka za leto 1910 in razdelitev čistega dobička. 4. Volitev načelnika in računskega pregledovalca. 5. Spremembra pravil. 6. Súčajnosti.

V Gor. Radgoni, dne 28. februarja 1911,

Načelnik.

Svetovno mojstrstvo

v industriji ur končno osvojeno vsled prevzetja edine prodaje sem v stanu za samo K 490 ponuditi elegantno posebno ploščato amerik. 14 kar. duble zlate živice, žepno uro. Ista ima 36 ur idočo anker kolesje s premirano znakom „Specia“ in je el-ktričnim potom prevlečena s pristnim zlatom. Jamstvo za točen tek 4 leta. 1 komad K 490, 2 komada K 930. Vsaki ur se pridene zaston fin pozlačena verižica. Brez rizika, ker je dovoljena zamenjava oz. se denar vrne. E. Holzer, Krakov, Stradom 18/107.

Pojasnila o inseratih daje
upravnost samo tistim, ki pritožijo vprašanju znamko na 10 vinarjev.

Cotteriske številke.
Dne 25. februarja 1911.

Trst . . . 26 25 81 11 83
Line . . . 19 52 88 7 16

Mlad trgovski pomočnik, vojaščine prost, izurjen v mesani stroki, več slovenskega in nemškega jezika, želi svojo službo spremeniti. Naslov pove upravnost. 123

Malo posestvo, poslopje je zidano, tik velike ceste, bliži cerkev in mesta, je sposobno za vsakega obrnuka ali pionjonista, se iz prosti roke po ceni proda. Drugo se izreže pri Antoniji Droz na Spod. Hajdini pri Ptaju. 104

Deklica, starci 17 let, s krščanskimi hišami, z dobrimi sprijevali v vsem oskrbi, želi nadaljevati pouk v življanju pri številki za gospodska dela v mestu Našanje v Mariboru razume tudi nesliko nemško, ter ima sprijevalo od 17 mesecev podupa. Podok se ustavlja za radi preselitev načrtovke v drugo cesarstvo. A. Matušek, p. Vitanje št. 51 pri Celju. 109

Gostilna in kavarna v Mariboru se proda. Je tudi za vsako drugi obrt pripravno. Vraša se „števe Bierquelle“ v Mariboru. 98

V vrhu pri Žalcu je na prodaj dobro urejeno gospodarstvo. Nekaj posestva je zasajenega tudi s hmeljem. Novo zidana hiša je pripravljena za vsakratno obrt. Natančnejša pojasnila daje g. Lovro Šah, nadučitelj v Teharjih, p. Štore. 147

Prav lepa priložnost. Prodam pod roko svoje lepo posestvo, ki leži na solnčni legi, lep sadonosnik, poslopje, hlevi govejni in svinjski, hiša zidana, vse v dobrem stanu, zraven spada tudi hosta, kupec bi ogledal, se mu bo prav dopadelo, ker je bližu železniške postaje Grobelno in tudi bližu cerkve. Naslov: Jozef Oset, Platinovec št. 21 Grobelno. 143

Na prodaj se da, eventualno proda dobrodržučna usnjarja z vsem v delu načrtovanem se usnjam v kraju, v katerem se velika koža v delu dobi. Naslov pri upravnosti. 101

Ženitna posnabda. Faut 30 let star, pošten in trezen, popolnoma več kmetijstva, kojega gospodarstvo in premoženje ima vravnost do 14 tisoč krov, se želi zaročiti z dekletem, ki bi imela do 3 tisoč krov dote, vendar od 30 do 40 let ni izključena. Za tajnost se jamči. Naslov pove upravnost. 110

16 letna deklica želi pri dobro izurjeni številki vstopiti kot učenec v zso oskrbo. Naslov pove upravnost. 115

Kamnosek Franc Kaban, p. o. A. Horvat v Račah pri Mariboru se pripravlja slav. občinstvu v izdelavo v njegovo stroku spadajočih del po zelo nizki ceni. 113

Lepo kmečko posestvo ležeče 1/4 ure od pesniške postaje ali 1 uro od Maribora, obstoječe iz 18 oralov, 9 oralov travnika, 3 oralov sadonosnika, 4 oralov njiv, 2 oralov gozdov, se preda po znižani ceni. Več pove Janez Welt, Pobrežje št. 280 pri Mariboru. 102

Jako lepo posestvo se proda, lepa lega, pripravno za vsakega gospoda kot letovščice, ali za kmetijstva, gospodarstva, zravnano 14 1/2 oralov, 20 minut od kolodvora in trga, 5 minut od glavnih cest, 4 1/2 oralov travnikov, 4 oralov njiv, 800 sadnih dreves, brajde, vrti, 800 sežanjev vinograda (polevica novi nasad), vse v najboljšem redu in dobro gnojenje. 6 oralov hoste, 10 oralov travnika, 3 oralov sadonosnika, 2 oralov njiv, 2 oralov gozdov, se preda po znižani ceni. Več se izreže pri lastniku A. Slodnjaku v Podgoricah pri Vel. Nedelji. 139

Sprejme se pošten, zanesljiv in močen hlepšček. Delo je hiša, vrtino in pojsko. Mesečna plača 16 K. Naslov se izreže v uprav. 142

Hiša, edina zraven nove tovarne, zelo pripravna za malo gostilno in trgovino, okoli 3 oralov rodov njiv, zraven mesta in železnice, se zaradi bolezni takoj proda. Cena 9500 K, vknjižje 2000 K. Ponudba se izreže na št. 168 v Slov. Bistrici, postopek restan. 141

Lepo posestvo ležeče v ptujski okolici, fare Sv. Lovrenc v Slov. gor., se proda po najnižji ceni zavojlo preselitev; posesto obstoječe iz 10 oralov njiv, 16 oralov hoste, 10 oralov travnika, 3 oralov pašnik, 2 oralov sadonosnika, 1 oral vinograda, novo nasajenega. Več se izreže pod postopek restan. 33, Juršinci pri Ptaju. 172

Posestvo, ki meri okoli 25 oralov lepe zemlje, vse v ravni blizu farne cerkve in glavnih cest, tudi železniške postaje, hiša, gospodarsko poslopje, lep sadonosnik s trikotno obstoječo iz travnika, 2 orlovi lesa in vrtno zemljišče, okroglo 3 oral, na Spodnjem Štajerskem, 8 minut od kolodvora, se takoj proda. Ceni se 17'000 K, pri nakupu je 8'000 K. Za plačati, ostane lahko en. Več se izreže pri lastniku Antonu Knezaru, posestniku pri Sv. Jakobu v Slov. gor. st. 15. 143

Dober idoči umetni milin na valčku, na mečani in stalni vodi, samostojna pekarja s stanov, nova vila s 4 sobami, 2 kuhinji, gospodarsko poslopje, lep sadonosnik s trikotno obstoječo iz travnika, 2 orlovi lesa in vrtno zemljišče, okroglo 3 oral, na Spodnjem Štajerskem, 8 minut od kolodvora, se takoj proda. Ceni se 17'000 K, pri nakupu je 8'000 K. Za plačati, ostane lahko en. Več se izreže pri lastniku Antonu Knezaru, posestniku pri Sv. Jakobu v Slov. gor. st. 15. 144

Lepo kmečko posestvo ležeče v ptujski okolici, fare Sv. Lovrenc v Slov. gor., se proda po najnižji ceni zavojlo preselitev; posesto obstoječe iz 10 oralov njiv, 16 oralov hoste, 10 oralov travnika, 3 oralov pašnik, 2 oralov sadonosnika, 1 oral vinograda, novo nasajenega. Več se izreže pod postopek restan. 33, Juršinci pri Ptaju. 173

Hiša v Pobrežju, Fraustandenstrasse 136, z 2 sobami in prostorom, primernim za vsako trgovino, s perilno kuhinjo, sijnski in govejni hlev s škedenjem, lep sadonosnik v vrt za zelenjavjo, z 1 in pol oralom njiv, ki se da porabititi za stavbišča, solnčno ležeče, se po ceni proda. Vraša se pri g. Wagner, Sp. Pobrežje Št. 117 pri Mariboru. 174

Redka prilika. Dobro idoča trgovina v lepem krajtu, 2 in pol uri od mesta se radi prevozja večjega podjetja takoj proda. Lep uspš zagotovljen ter ni potreben velikega kapitala. Naslov pri upravnosti. 129

V župnišču se sprejme hlepšček h konjem. Kje, pove uprava. 154

Na prodaj je lepa škriljetna živica, kostanjeve barve, 166 cm visoka, okroglega telesa, ter modnih nog, sposobna za kakega gospoda. Naslov pri upravnosti. 118

Na prodaj je lepa žiriletna živica, kostanjeve barve, 166 cm visoka, okroglega telesa, ter modnih nog, sposobna za kakega gospoda. Naslov pri upravnosti. 118

Na prodaj je lepa žiriletna živica, kostanjeve barve, 166 cm visoka, okroglega telesa, ter modnih nog, sposobna za kakega gospoda. Naslov pri upravnosti. 118

Na prodaj je lepa žiriletna živica, kostanjeve barve, 166 cm visoka, okroglega telesa, ter modnih nog, sposobna za kakega gospoda. Naslov pri upravnosti. 118

Na prodaj je lepa žiriletna živica, kostanjeve barve, 166 cm visoka, okroglega telesa, ter modnih nog, sposobna za kakega gospoda. Naslov pri upravnosti. 118

Na prodaj je lepa žiriletna živica, kostanjeve barve, 166 cm visoka, okroglega telesa, ter modnih nog, sposobna za kakega gospoda. Naslov pri upravnosti. 118

Na prodaj je lepa žiriletna živica, kostanjeve barve, 166 cm visoka, okroglega telesa, ter modnih nog, sposobna za kakega gospoda. Naslov pri upravnosti. 118

Na prodaj je lepa žiriletna živica, kostanjeve barve, 166 cm visoka, okroglega telesa, ter modnih nog, sposobna za kakega gospoda. Naslov pri upravnosti. 118

Na prodaj je lepa žiriletna živica, kostanjeve barve, 166 cm visoka, okroglega telesa, ter modnih nog, sposobna za kakega gospoda. Naslov pri upravnosti. 118

Na prodaj je lepa žiriletna živica, kostanjeve barve, 166 cm visoka, okroglega telesa

Ces. kralj. priv. vzajemna zavarovalnica proti požarni škodi v Gradcu.**Oznanilo
o volitvi novih društvenih poslancev.**

Ker je potekla šestletna doba, za katero so bili leta 1905 izmed vseh društvenikov ces. kralj. priv. vzajemne zavarovalnice proti požarni škodi v Gradcu izvoljeni društveni poslanci, razpisuje društveno podstvo sedaj novo volitev in določi 30. sušec 1911 kot zadnji rok za oddajo glasov.

Zato naj se javijo oni društveniki, kateri hočejo glasovati, vodstvu najkasneje do 16. sušca 1911; prezneje došlih prijav se po par. 111 društvenih pravil ne more več upoštevati.

V teh prijovah mora biti natančno zaznamovan naslov volilca, številka zavarovalne knjižice ali zavarovalnega lista, okraj in kraj, kjer so zavarovane re-

Na podlagi pravočasnih prijav bo poslalo vodstvo društvenikom, kateri imajo volilno pravico, glasovne listke in izkaznice.

Ti društveniki naj glasovne listke povsem izpolnijo, sami podpišejo, zaprejo in naj jih pošljejo naravnemu vodstvu.

Glasovni listki, kateri niso podpisani ali zapravljeni, oziroma tisti, kateri dojdejo vodstvu po 30. sušcu 1911, niso veljavní.

Vodstvo objavlja v naslednjem določila društvenih pravil, ki se tičejo glasovanja, in vabi p. n. društvenike ujedno, naj se udeležijo volitve.

§ 101.

Pravica voliti društvene poslance je, ali:

a) samostojna ali pa

b) vukupna.

§ 102.

Samostojno volilno pravico imajo oni društveniki, katerih reči so že najmanj eno leto za znesek 4000 kron, in sicer v enem volilnem okraju (par. 105) zavarovane.

Društveniki imajo za zavarovalno vrednost od 4000 K do 20.000 K en glas, za zavarovalno vrednost čez 20.000 K do 40.000 K dva glasa in za zavarovalno vrednost čez 40.000 K tri glasove.

§ 103.

Oni društveniki, ki zaradi svojih premalih deželnih vrednosti nimajo pravice do samostojne volitve, lehkovo volijo skupno tako, da oddajo v enem volilnem okraju za skupno zavarovalno vrednost 20.000 K en glas.

§ 104.

Zenske, varovanci in osebe imajo enako volilno pravico kot drugi društveniki.

Oni volijo po svojih pooblaščencih, po postavnih in oziroma po pravilih določenih namestnikih.

§ 105.

Društveniki, ki imajo pravico voliti društvene poslance za kakokraj, se dele v tri volilne okraje.

V prvi volilni okraj se štejejo vsi društveniki, ki smejo glasovati in katerih zavarovalne reči so na Štejerskem ali pa izven Koroške in Kranjske dežele.

Ti volijo 24 društvenih poslancev.

V Gradeu, dne 15. svečana 1911.

ces. kr. priv. vzajemne zavarovalnice proti požarni škodi v Gradeu.

Zahvala.

Za premože dokaze srčnega sožalja povodom smrti nepozabnega nam soproga, očeta oz. brata

Josipa Ivačič,

cerkv. ključarja, posestnika, trgovca in gost.

v Starivasi pri Vidmu, ki je po dolgi mučni bolezni dne 22. februarja previden s sv. zakramenti v 72. letu svoje starosti v Gospodu zaspal, izrekamo tem potom svojo najiskrenje zahvalo vsem prijateljem in znancem ki so prihiteli rajnega spremišč k zadnjemu počitku.

Posebno pa se zahvaljujemo veleč. gosp. dekanu Henriku Verku, kateri je vodil žalostni sprevod in rajnemu govoril slovo pri odprttem grobu, kakor tudi gosp. kaplanu, dalje sl. požarni brambi pod vodstvom g. Vekoslava Župevc, ter sploh vsem ki so se udeležili pogreba in ravno tako tistim, ki bi se ga bili radi udeležili pa jim ni bilo mogoče.

Staravas—Videm, dne 24. februar 1911.

Žaluoča rodbina.

169

Zahtevajte v gostilnah katoliško-narodne liste: Slov. Gospodar, Straža.

Oznanilo.

Podpisani posestnik kot vinorejec pri Sv. E. mi blizu Podčetrtek Matevž Strašek, naznanja, da ima čez 20 tisoč amerikanskih korenih divjakov na prodaj. Po nizki ceni in po dogovoru. Dobe se pri njem razne vrste podlage kot od Montikole, Riparija in Portalis. Že dobro znane kot najboljše vrste za podlago za nove nasade. Imenovani je tudi pripravljen pomagati na razne načine pri amerikanskih nasadih. Naslov: Matevž Strašek, sadjevinorejec pri Sv. Emi, Pristova. Sp. Štaj. 165

VABILO**4. redni občni zbor**

„Hranilnice in posojilnice pri Sv. Jurju ob Ščavnici“
reg. zadruge z neom. zavezo,
ki se vrši v nedeljo 12. marca t. l. ob 3. uri popoldne v posojilniških prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za l. 1910
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

156

Načelstvo.

Oklic.

V zapuščinski zadevi po dne 25. jan. 1911 v Vojnišku umrlem župniku Andreju Vodničku se bode na predlog dečja vršila prostovoljna javna dražba premičin kakor raznega pohištva, živine, vozov, poljskega orodja, vina, sadne pižade itd. v Vojniškem župnišču dne

28. februarja 1911

in naslednje dni vsakokrat ob 9. uri dop.

Premičine se prodajo le za ali nad cenilno vrednost proti takojšnjemu plačilu in odstranitvi.

C. kr. okrajsko sodišče v Celju odd. IV,
157 dne 18. februarja 1911.

Vabilo k**rednemu občnemu zboru**

Osrednje zadruge za vnovčenje živine in pospeševanje živinoreje v Mariboru, reg. zadr. z om. zav.,

kateri se vrši v pondeljek 20. marca ob 8. uri predpold. v prostorih Kat. del. društva v Mariboru, Flössergasse 4.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1910.
4. Poslovnik vnovčevalnice.
5. Volitev nadzorstva.
6. Sprememba pravil.
7. Predavanje o živinoreji.
8. Razgovor o živinoreji in nadaljnem delovanju zadruge.

Ako bi občni zbor ob 8. uri ne bil sklepčen, vrši se ob 9. uri drug občni zbor z istim dnevnim redom, ki bo sklepčen pri vsakem številu navzočih članov.

K obilni udeležbi vabi vse člane in živinoreje načelstva.

180

Proda se takoj

novozidana hiša, 5 minut oddaljena od Brežic, tik glavne ceste, obstoječa iz stanovanja, delavnice in gospodarskega poslopja. K hiši spada tudi eden oral njive.

Natančnejša pojasnila daje ga Antonija Zajc.

166

Prva češka sploš. delniška družba za začvarovanje na življenje

* Pragi

je edini slovenski delniški zavod, ki ima dokazano najnižje cene in najboljše zavarov. pogope ter je zares v narodnih rokah. — Pojasnila o zavarovanju daje brezplačno: G. Fran Rakovič, urednik v Mariboru, Koroška cesta 5.

53

Izborne brzoparilnike za krmo „ALFA“ se najbolje načrajo v trgov.**Jos. Cizel na Polzeli**

v Savinjski dolini,

kjer je vedno tak brzoparilnik na ogled in na poskušnje. Prihranitev na kurivu in na času je ogromna. — Krma 21 je mnogo boljša!

Dobavlja se tudi izvrstni strešnik zakrivač iz tovarne F. P. Vidic & Komp. v Ljubljani.

Zenini, * neveste, * svatje**Janko Artmanu**

v St. Jur ob juž. žel.
po svatovsko obliko

in druge na novo nabavljene svatovske potrebštine.

Kathreiner Kneippova sladna kava

je le ena, posnem-
kov pa je več! Zato
pozor! Zahtevajte
in jemljite samo
izvirne zavoje
z imenom

Kathreiner

Slov. Bistrici

in celi okolici se priporoča

kupuje vse Vaše potrebščine pri trgovcu

Al. Pinter-ju

pri farni cerkvi v Sl. Bistrici.

On ima lepo zaloge vsakovrstnega blaga ter točno in zanesljivo postrake.

Za sedajšnji pomladanski čas prodaja tudi vsakovrstna semena, kakor:

Pravo štajersko deteljno seme, lucerno, rdečo deteljo, travno seme, peso, runkl, repno seme, semenski oves, svinjsko salato (cikorijo), korenjevo, zeljno, salatno, indijivo, redkevno seme itd.

Za vinograde: galico, tenaks, brizgalnice, škarje, motike, gumi-trake, preja ličje itd.

Za travnike: Tomažovo žlindro, kajnit, kalijevo sol, travno seme, kose, vile, grablje, srpe itd.

Nadalje je v zalogi Bartelovo klajno apno, „lukulus“, vsakovrstni otrobi, železo, ključavnice, cementi itd.

LJUDSKA HRANILNICA

registrovana zadruga

in POSOJILNICA V CELJU

z neomejeno zavezo

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta št. 9, I. nadstropje

obrestuje

branične vloge po 4% brez obrestka rednega davka. Sprejema hranilne kupižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo. Daje vložnikom na dom brezplačno hranilne nabiralnike. Sprejema po sejnen sklepku vloge na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne vzdiga.

uraduje

vsek torek in petek dopoldne. Prošnje se sprejemajo in pojasnila se dajejo vsak dan, izvzemši prazoške, dopoldne od 8. do 12. ter od 8. do 6. ure popoldne. Za vplačila po pošti se dajejo zastonj poštno-hranilnične položnice, štev. 92465. Telefon ima št. 8. Za brzajo zadostuje naslov: Ljudska posojilnica Celje.

posojuje

na zemljišča po 5% do 5½% z amortizacijo ali brez nje, na zastavo vrednostnih listin in na osebni kredit pod ugodnimi pogojimi. Konvertuje vključene dolgovalce pri drugih zavodih in izterjuje svojim članom njih terjatve. Prošnje in listine za vključje delata brezplačno, stranka plača le koleke.